

RECULL DE PREMSA

L'Institut d'Estudis Catalans celebra els cent anys

- Conferència commemorativa d'Albert Balcells
 - Salvador Giner a Tribuna Barcelona

18 de juny del 2007

[Consulta El Butlletí de l'IEC](#)

El president de l'IEC demana 'papers per a tothom' per anar a Frankfurt, escriui en català o en xinès

19/06/2007 · Barcelona

El sociòleg Salvador Giner, president de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) des del 2005, que es va caracteritzar per menysprear sistemàticament la llengua catalana en la seva etapa com a professor universitari, ha tornat a fer gala del seu cosmopolitisme afirmant que la societat catalana ha de ser "**oberta**" i que, per tant, tots els escriptors que resideixen a Catalunya i que escriuen en francès, alemany, espanyol, o suec, també haurien de formar part de la delegació catalana a Frankfurt.

Salvador Giner, àvid de quedar bé amb el poder, desentenent-se de qualsevol actitud mínimament científica, ha assenyalat que li semblaria "**horrorós que els escriptors que no escriuen en català i que viuen a Catalunya no hi vagin**", apellant directament els autors que escriuen en "**anglès, francès o xinès**". Giner, fent gala d'una visió *sui generis* del *papers per a tothom* en matèria cultural, considera que a la fira hi haurien d'anar "**els autors que hi vulguin anar**". Segons Giner, doncs, l'americana resident a Barcelona Jeniffer Cros, la canadenc nascuda a Barcelona Deborah Symons i la sueca resident a Sitges Deirdre Abrahamsson haurien d'arraconar Quim Monzó i Baltasar Porcel i assumir tot el protagonisme de Frankfurt 2007.

Segons el president de l'IEC, és "**magnífic**" que els escriptors catalans es puguin beneficiar de la presència a la Fira de Frankfurt, però alerta que el reconeixement internacional dels autors no depèn d'una fira "**fonamentalment comercial**". Giner, però, no va detallar en cap moment si l'IEC realitza cap tasca d'internacionalització de la cultura catalana.

Giner va fer aquestes declaracions en un dels múltiples dinars organitzats per Tribuna Barcelona i *El Periódico*. I és que sempre ha sabut quin era l'arbre que feia més ombra.

Barcelona puja de cop 25 llocs en la llista de les ciutats més cares

Moscú i Londres encapçalen el rànquing, on la capital catalana és a la 31.ª posició. **El lloguer d'un pis costa 1.500 euros i supera Madrid**

N. F.
20 MINUTS

Barcelona ha escalat 25 llocs en un any al rànquing de ciutats més cares del món per viure i ja està a la 31.ª posició. Així ho revela l'últim estudi de la consultora Mercer, que situa a Madrid al 26è lloc, cinc per damunt de la capital catalana.

La llista està encapçalada per Moscou, per segon any consecutiu, i la segueixen Londres i Seül. Europa concentra 30 de les 50 ciutats més cares i 6 del top 10.

L'estudi es fa cada sis mesos i té com a base el preu de més de 200 productes i serveis, entre els quals destaca l'habitatge, el menjar, la roba, el transport, l'oci i les telecomunicacions.

Concretament, el lloguer mensual d'un pis de dues habitacions sense moblar costa 3.036 euros a Moscou i 2.952 a Londres, mentre que a Barcelona i Madrid es paga 1.500 i 1.400 euros, respectivament.

L' europea més barata és Sofia

Sofia (Bulgària) és la ciutat europea més barata per viure i treballar. Ocupa la 108 posició, mentre que la capital de Paraguai, Asunción, tanca el rànquing mundial. De fet, Moscú és dues vegades i mitja més cara que Asunción. Altres ciutats americanes barates són Montevideo (Uruguai) i Quito (Ecuador). A la part baixa de la llista, segons l'estudi de la consultora, també hi ha la gran majoria de les ciutats africanes.

En canvi, un menú de menjar ràpid costa a la capital russa 3,65 euros i 5,74 euros a Londres, mentre que a Barcelona s'eleva als 6,10 euros i a Madrid als 6,17 euros.

A més de les ciutats espanyoles, altres com Estocolm (Suècia) i Amsterdam (Holanda) han ascendit dels llocs 36è i 41è als 23è i 25è, respectivament.

tivament. Aquesta escalada de posicions també l'han experimentat ciutats de Grècia, Alemanya i Regne Unit.

La fortalesa de l'euro

«Entre altres factors, l'enfortiment de l'euro i d'altres monedes com el franc suís i les corones sueques, daneses i noruegues han provocat que les ciutats europees hagin escalat moltes posicions a la classificació», va explicar ahir el soci de la consultora Mercer, Rafael Barrilero.

D'altra banda, quatre de les 10 ciutats més cares del món estan a Àsia: Seül (Corea del Sud), a la tercera posició, Tòquio (Japó) a la quarta, Hong Kong, la cinquena, i Osaka (Japó), la sisena. Nova York, que ocupa la 15.ª posició, continua sent la ciutat més cara d'Amèrica.

L'informe també revela que les diferències de preus entre les ciutats més cares i les més barates analitzades s'han escurçat.

20 SEGUNDOS

Piden a los padres más cuidado por Sant Joan

La Generalitat Il·luminó ayer a la responsabilidad de los padres para evitar accidentes con petardos en Sant Joan. La Consejería de Interior presentó ayer la campaña *Verbenas con precaución*, que espera distribuir 200.000 trípticos, 15.000 pósters i 6.000 CD con información sobre el uso correcto de los petardos. Se darán en escuelas, en asociaciones juveniles, ambulatorios y, como novedad, en pastelerías. Estas esperan vender, además de repartir folletos, 1,6 millones de co-cas de Sant Joan. Por otra parte, Bombers aumentará en 327 agentes sus efectivos por la verbera. Este año, 562 tiendas venderán petardos; de éstas, 435 son casetas temporales.

Retraso del Ave, injustificable

El Plan Estratégico Metropolitano de Barcelona consideró ayer «poco justificable», los retrasos sucesivos de la línea del Ave Madrid-Barcelona-frontera francesa.

Consejo de gays y lesbianas

La Generalitat ha creado el Consejo Nacional de Lesbianas, Gays, Transexuales y Bisexuales.

Terminología olímpica cedida

China ha pedido a Catalunya la terminología olímpica para los juegos de Pekín 2008.

Embarazada de TV3, despedida

Unos 40 trabajadores de TV3 se manifestaron ayer contra el despido de una embarazada subcontratada. Su empresa lo niega y dice que sólo hace rotación de personal.

Cumbre de ONG en El Prat

El Prat de Llobregat acoge hoy y mañana una cumbre europea de ONG que fomentan la empleabilidad y luchan contra la exclusión social.

Falsos expertos timan a ancianos y discapacitados

Cobran 50 euros para evaluar su grado de dependencia. El Departament d'Acció Social ha detectado algunos casos de estafa a personas con dependencia. Falsos inspectores acuden a casas de mayores o discapacitados que esperan recibir ayudas de la Ley de Dependencia para supuestamente evaluar su grado de dependencia y cobrarles 50 euros por el servicio.

La consellera de Acció Social, Carme Capdevila, alertó ayer sobre esta picaresca. Capdevila aseguró que las

baremaciones empezarán mañana y que son gratuitas. Estas revisiones determinarán a qué tipo de prestación tienen derecho las personas dependientes.

Además, la consellera insistió en que los técnicos del departamento sólo se desplazarán a los domicilios de aquellos posibles beneficiarios de la ley que hayan realizado una solicitud. Antes de la visita de los expertos del Departament, recibirán una llamada para acordar el día y la hora de la revisión.

Indigents jutjats per un crim

La fiscalia va demanar ahir un total de 44 anys de presó per a Jorge G. R. i Nerea A. E., dos indigents acusats d'assasinar un home amb el que compartien casa abandonada a Arenys de Mar l'abril del 2006. FOTO: GERMÁN GONZÁLEZ/ACN

Salvador Giner PRESIDENT IEC «L'ús social de la llengua catalana té problemes, necessita protecció»

L'Institut d'Estudis Catalans compleix cent anys en un moment de gran activitat de recerca. Un conferència a la sala Prat de la Riba, on el fundador de la institució va recordar-ne ahir el moment de la constitució.

Estan d'enhorabona. Cent anys donen per a molt.

Els pitjors problemes els varem passar amb Primo de Rivera i amb la prohibició en el franquisme. Ara estem en un progrés constant, amb avenços en tots els sentits. Tenim cinc acadèmies, 200 membres i 8.600 socis de les 26 filials. Mai hem tingut una activitat de recerca i treballs tan intensa.

Li preocupa la situació del català?

L'ús social té problemes sobretot a Perpinyà i València. Necessita protecció. El seu ús no és prou satisfactori, sobretot en ciutats. Els mitjans de comunicació en castellà, la immigració massiva, el prestigi de les llengües o les accions dels estats francès i espanyol ho poden explicar. En què s'ha d'avançar?

BIO Barcelona, 1934. Catedràtic de Sociologia a la UB. Autor d'una desena de llibres del seu camp. Creu de Sant Jordi.

La consolidació a les escoles és fonamental. Cal millorar als cinemes... En gairebé tots els camps. No em preocupa la grandària, sinó el suport oficial que sí tenen l'holandès, el danès o el maltès. **L'Estat s'ho sent com a propi?** No. Va transferir la responsabilitat a autonomies. Té l'obligació d'estar més implicat. **Quins reptes té l'IEC en els futurs anys?**

Ser més transversals: ser una plataforma per a les ciències, les tècniques, la recerca... I més implicació d'autoritats i la societat civil per produir més informes. **A. ZANÓN**

ESTAS VACACIONES DE VERANO

calzate el ocho

- Playas
- Baleares
- Canarias
- Europa
- Circuitos
- Túnez
- Marruecos
- Egipto
- Senegal
- Islas Exóticas,
- África, Asia
- China
- Argentina
- Venezuela
- Brasil
- México
- Cuba
- República Dominicana
- USA
- Cruceros

PAGA UN 8% MENOS

8% menos con tu Visa Halcón o Ecuador. Y si quieres, puedes pagar en 6 meses sin intereses.

Sólo para tarjetas Visa Halcón o Ecuador de particulares, emitidas y concedidas por el Grupo Banco Popular. Para aplazamientos superiores a 6 meses: 1,35% nominal mensual (17,46% TAE). REBE N° 07/14780

Para viajar hasta el 31 de octubre. Consulta las condiciones de esta promoción en cualquiera de nuestras oficinas. Plazas limitadas.

La garantía de una gran marca
www.viajesecuador.com 902 100 211

La forma más inteligente de viajar
www.halconviajes.com 902 300 600

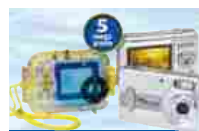
Succés: Un motorista mata d'una punyalada un jove per una disputa de trànsit **P28**

Dimarts
19 de juny del 2007

ANY XXXII
N. 10689

1€

Aconsegueix amb l'**AVUI+**
la teva càmera digital
i a més...
submergible

Més informació **www.avui.cat**

Cultura

L'IEC es projecta cap al futur
en el seu centenari ■ **P36**

Esports

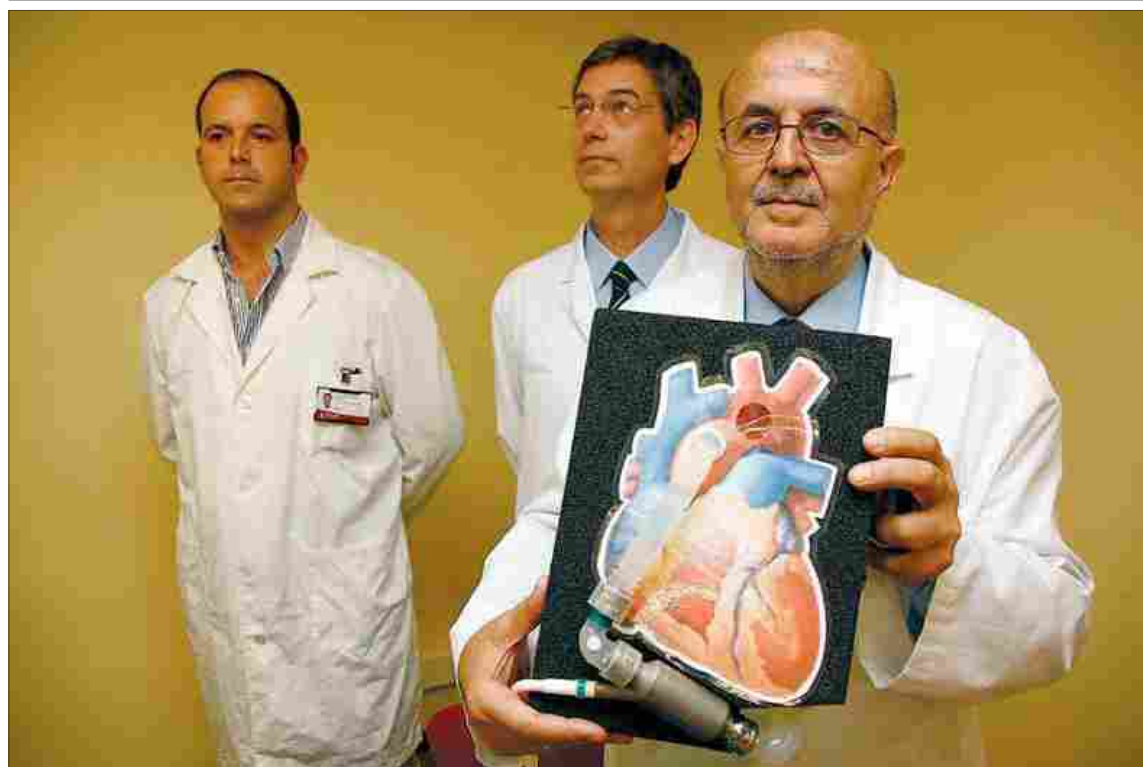
El Barça reclama un marge
de confiança ■ **P50**

Ultimàtum de Duran

POSICIÓ • Avisa Mas que decidirà la política de pactes amb Madrid amb CDC o sense

DEFENSA • Tens debat al comitè de govern d'Unió per les crítiques convergents ■ **P5**

Els doctors responsables de l'operació: d'esquerra a dreta, A. Arcocha (anestesiista), J. Roca (cardiòleg) i E. Castells (cap de cirurgia cardíaca) ■ XAVIER BERTRAL

Societat

Metges de Bellvitge implanten el primer cor artificial de l'Estat

Una dona de 43 anys rep el dispositiu, pensat per a persones a qui no es poden fer trasplantaments

Una tortosina de 43 anys és la primera persona de tot l'Estat espanyol que ha rebut un cor mecànic. L'operació la van fer fa dues setmanes metges de l'Hospital de Bellvitge. A tot el món s'han implantat 375 dispositius de diferents models, que milloren la qualitat de vida del pacient. ■ **P27**

Economia

Barcelona es dispara a la llista de ciutats més cares del món

La capital catalana escala 25 llocs a la classificació en només un semestre

P17

Món

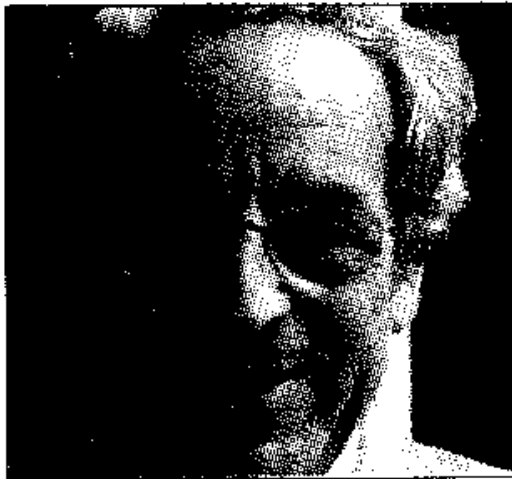
L'avís de les urnes obliga Sarkozy a remodelar el govern

P11

Política

Pressió a Zapatero perquè desencalli l'Estatut

P6

PRESIDENT DE L'IEC

Salvador
Giner

Un IEC útil i modern

A diferència d'altres acadèmies, encarcerades i retrògrades, l'Institut d'Estudis Catalans té un present magnífic i un futur esplèndid al servei d'aquesta cultura i aquesta societat. Salvador Giner va exposar ahir els plans immediats de la institució, que passen per ser un puntal de referència científic que permeti aprofundir en el diagnòstic dels problemes socials.

CULTURA & ESPECTACLES

**El
ministeri
entra al
Macba**

**El govern de
l'Estat hi
aportarà un
milió d'euros a
partir del 2008**

**Els viatges
fascinants
de Boris
Vian**

**Xavier Albertí
porta a la Sala
Muntaner les
cançons de
l'autor francès**

Antoni Serra Ramoneda i Salvador Giner, president de l'Institut d'Estudis Catalans, ahir al matí, en el dia del centenari de l'acadèmia catalana ■ JOSEP LOSADA

Salvador Giner diu que “el catalanisme és la religió de l'Institut”, assegura que té més futur que passat i l'ofereix com a entitat independent per radiografiar el país

IEC: cent anys i un dia

Ignasi Aragay
BARCELONA

Accademia dei Lincei (1603), Académie Française (1635), Royal Society (1660), National Academy of Sciences dels EUA (1863), Institut d'Estudis Catalans (1907)... Com els germans petits de la família, que s'han de fer notar, l'IEC, amb només 100 anys –i un dia– de vida, va aprofitar ahir la data del seu aniversari per reivindicar tant el seu passat com sobretot

el seu futur. Aquest és l'esperit amb què afronta l'aniversari: remarcar que té més història per fer que per explicar.

Ahir la cita va ser doble. Al matí, el president de l'acadèmia catalana, el sociòleg Salvador Giner, va explicar-se amb vehemència davant un fòrum d'empresaris, Tribuna Barcelona, en un cèntric hotel barceloní. L'objectiu era convèncer la concurrència del rol central que l'IEC juga i vol jugar encara més en la vida cul-

tural, científica i política del país. Al vespre, l'historiador i membre de la Secció Històrico-Arqueològica, Albert Balcells, va repassar, en l'acte protocol·lari a la mateixa seu de la institució, la trajectòria de l'Institut.

L'amic de Maragall

Salvador Giner va tenir un presentador de luxe en la figura de l'expresident català i amic Pasqual Maragall, el qual no es va estar de recordar com com “Giner va ser, amb Llorenç Gomis i altres,

un dels primers puntals de Catalunya Segle XXI, una associació nascuda a les acaballes del segle XX i trampolí de les primeres victòries de les esquerres a la Generalitat de Catalunya d'ençà de les dècades 30 del segle passat”. I, per tant, segons Maragall, trampolí també per al nou Estatut, que “no crec que toquin massa [en referència al Tribunal Constitucional] i que, en tot cas, “és el marc, encara no la tela pintada: la tela l'ha de pintar el poble de Catalunya”.

Maragall va situar l'acció de Giner en l'estela de l'esperit “científic i cultural” de Prat de la Riba, que, segons l'expresident, juntament amb el seu avi Joan Maragall, representaven ara fa un segle “la rauxa [el poeta] i el seny [el polític], la passió i la bona lletra, el poema i el diccionari”.

Giner, després de situar l'IEC en el context històric del món acadèmic internacional, va marcar algunes línies de futur per a la institució, per a la qual reserva

un rol més actiu al voltant de la vida pública del país: Adreçant-se al món polític, però també a l'empresarial, va fer una crida inequívoca: “Ens heu d'exigir que ens pronunciem sobre les grans qüestions, des de la immigració a les infraestructures. Som la vostra acadèmia nacional i estem preparats per fer llibres blancs d'allò que calgui”, va insistir Giner, segons el qual l'Institut aporta imparcialitat científica i naturalitat política. Des d'aquesta doble pre-

Vida i miracles de l'acadèmia nacional

- ▶ Mitjana d'edat dels 8 primers membres: **43,8 anys**
- ▶ Publicacions en 100 anys: **2.920**
- ▶ Membres actuals: **122** numeraris
52 emèrits
56 corresponents
- ▶ Membres societats filials: **8.758**

Prats de la Riba

Pompeu Fabra

Fundació Omnium Cultural

Segona edició del DIEC

1907	El 18 de juny Prat de la Riba funda l'IEC.
1911	Creació de la Secció Filològica i de la de Ciències.
1914	L'IEC obre al públic la Biblioteca de Catalunya.
1912-1918	Surten les 'Normes ortogràfiques', el 'Diccionari ortogràfic' i la 'Gramàtica catalana'.
1923	L'IEC entra a la Unió Acadèmica Internacional.
1932	Publicació del diccionari Fabra.
1936	Trasllat des del Palau de la Generalitat fins a l'actual seu.
1939	El local és ocupat per l'Instituto Español de Estudios Mediterràneos i el CSIC.
1942	Refundació clandestina.
1947	Represa de les publicacions, que es neguen a passar censura.
1954	Reedició del diccionari Fabra amb pròleg de Carles Riba.
1961	Fundació d'Omnium, que ajuda l'IEC a sortir d'una delicada crisi econòmica.
1976	Reconeixement estatal de l'IEC pel real decret del 26 de novembre.
1977	Recuperació de la seu.
1981	El 23-F frustra el traspass del CSIC a la Generalitat.
1982	L'IEC retorn a la seva seu restaurada.
1987	Situació econòmica molt complicada.
1989	Rellançament de l'Institut.
1995	Surt el nou diccionari de l'IEC envoltat de polèmica.
2007	Segona edició revisada del DIEC en l'any del centenari.

EVA HDEZ.

missa, el president de l'IEC va demanar "la més estreta col·laboració dels centres de coneixement i del mateix govern de la Generalitat amb l'Institut per servir millor el país, la seva llengua i la cultura que el sosté".

Tot i reconèixer que el contracte marc firmat amb el govern català garanteix un correcte finançament de l'IEC, Giner va deixar clar que no renunciava a obtenir més recursos públics, alhora que va reclamar sumar autoritat sobre el patrimoni històric i arqueològic a l'autoritat que ja se li reconeix per llei respecte de la llengua.

La religió del catalanisme
I a l'hora de les grans definicions programàtiques, Giner no es va quedar curt: "La religió de l'IEC és el catalanisme, és a dir, el patriotisme més que el nacionalisme, i ho és amb la perspectiva de la racionalitat, la modernitat, l'obertura internacional i l'obra ben feta". El president de

"El nostre país vol ser normal i ho serà: som una raça tossuda", diu el president de l'Institut

l'IEC va situar l'acadèmia com una peça fonamental per avançar en la construcció del país, perquè "el nostre país vol ser normal i ho serà: som una raça tossuda".

L'IEC, a Frankfurt

Sobre qüestions polèmiques, Giner es va mantenir en el terreny de l'ambigüitat. En concret, va relativitzar la importància de la Fira del Llibre de Frankfurt, en la qual la cultura catalana serà la convidada d'honor a l'octubre —"la projecció internacional no ha de dependre de fires i congressos"— i, sense entrar a valorar la prioritat que l'Institut Ramon Llull dona a la literatura catalana, va remarcar que a Frankfurt "hi vagi qui vulgui" en referència als autors catalans en castellà i adduint el caràcter "cosmopolita" de la cultura catalana. En tot cas, l'IEC hi serà amb un estand propi en la seva condició "de segell editorial".

Al vespre sí que va ser l'hora de fer el balanç històric a càrrec d'Albert Balcells, que, després de repassar les fites de la història de la institució —veguem el gràfic d'aquesta pàgina—, va remarcar algunes de les aportacions clau de l'Institut: "Sense la fixació de la normativa, hauria resultat quimèrica la normalització lingüística". Més: "Si la cultura catalana ha pogut superar dues dictadures espanyoles, l'IEC hi ha contribuït com a institució acadèmica de referència".

Una altra: "L'Institut sempre ha prestat atenció a la globalitat de les terres de llengua catalana, des de l'Alguer fins a la Franja de Ponent i des de la delegació de Perpinyà fins a la d'Alacant passant per la de Castelló". I per acabar: "En l'àmbit de les ciències biològiques, exactes i tecnològiques, gairebé no existien publicacions en llengua catalana si no fos per les que edita l'Institut". ■

Clàssica d'avui

Marta Porter

Beethoven Lang Lang

El popular pianista xinès Lang Lang, que aquest hivern ens ha visitat en dues ocasions i ha dividit el públic entre els qui el consideren un "geni" i els que el titllen de "massa personal", s'enfronta ara als Concerts de Beethoven núm. 1 i 4, dirigits per Christoph Eschenbach amb l'Orquestra de París. No us deixareu indiferents. (DEUTSCHE GRAMMOPHON)

Mozart René Jacobs

Fa poc va ser a Barcelona i va tornar a delectar un públic sempre fidel. Amb aquest Mozart, René Jacobs, al capdavant de la magnífica Freiburger Barockorchester, demostra un cop més que és un mestre a l'hora de treure noves expressivitats a obres llargament escoltades com les simfonies Praga i Júpiter. (HARMONIA MUNDI)

The Road to Paradise

Paul McCreech

Increïble la musicalitat que McCreech és capaç d'extreure als Gabrieli Consort en aquest viatge a cappella a través del concepte de *paradis* que els compositors han exposat des del segle XVI al XX. Psalms, himnes, magnífics, vespres, obres per connectar amb la nostra pròpia espiritualitat. (DEUTSCHE GRAMMOPHON)

Schubert/ Kalliwoda

Ashan Pillai

El viola solista de l'OBC, Ashan Pillai, treu la màxima expressivitat del seu instrument en aquesta adaptació per a viola i piano (Michael Endres) de la Sonata 'Arpeggione' de Schubert i de les cançons *Der Schwanengesang*, alhora que ens descobreix uns deliciosos nocturns de Kalliwoda. (OEHS CLASSICS)

Music for Chamber Orchestra

Joaquim Homs

L'Orquestra de Cambra de Granollers, amb Jordi Masó al piano i la mezzosoprana Torruella, dirigits per Francesc Guillén, recull peces inèdites de Joaquim Homs en aquest disc dedicat a la seva música de cambra. (NAXOS)

Lohengrin Wagner

Nou DVD del Liceu per al mercat internacional: l'acclamat per uns i vilipendiat per altres *Lohengrin* amb direcció escènica de Peter Konwitschny (aquell que passa en una escola, recorden?). Amb direcció de Sebastian Weigle i John Treleaven en el paper protagonista. Cal veure'l per opinar. (EURO ARTS-LICEU)

El presidente del IEC quiere autores en castellano en Frankfurt

■ “La sociedad catalana debe ser abierta”, dice Salvador Giner. El IEC celebró el centenario de la firma de la constitución de la entidad con una charla, ayer, de Albert Balcells

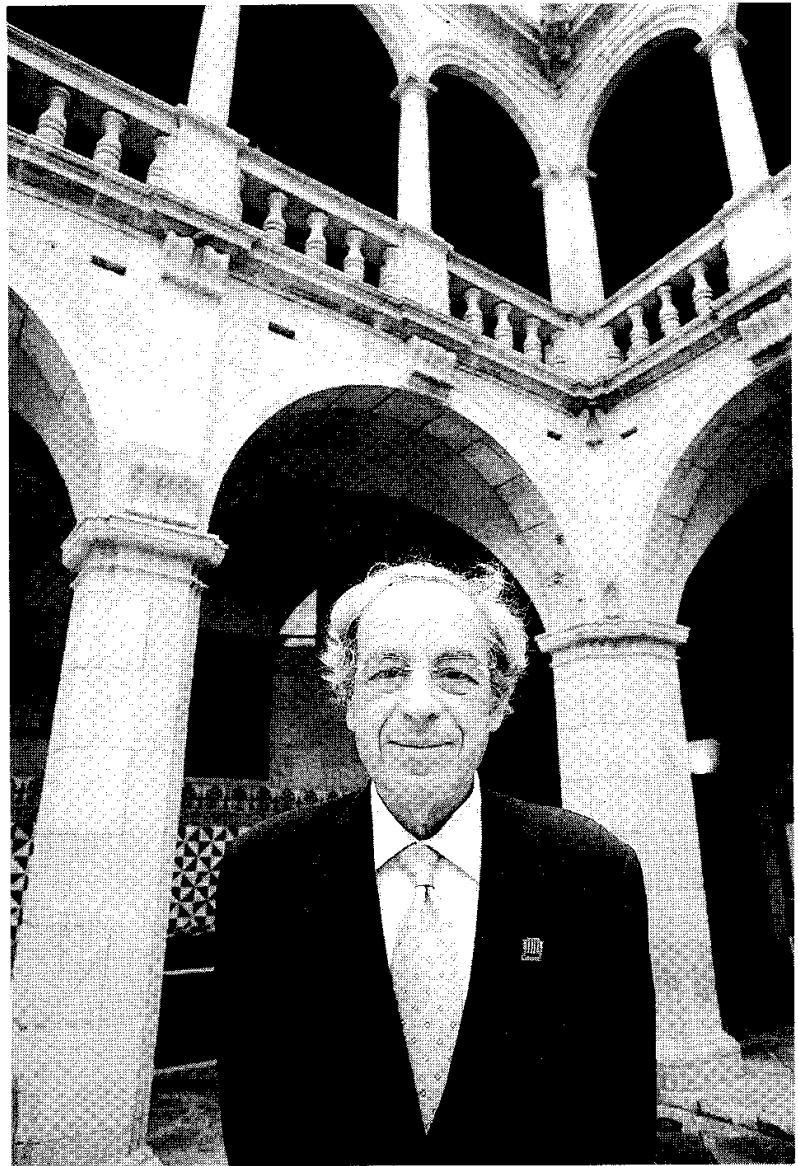
BARCELONA. (Europa Press y redacción.) – El presidente del Institut d'Estudis Catalans (IEC), Salvador Giner, señaló ayer que le parecería “horroroso que los escritores que no escriben en catalán y que viven en Catalunya no vayan” a la Feria del Libro de Frankfurt, ya que la sociedad catalana debe ser “abierta”.

Giner, que hizo estas declaraciones durante una comida coloquio de Tribuna Barcelona, dijo que la Feria del Libro de Frankfurt es “una oportunidad espléndida” para la literatura hecha en Catalunya”. Sin embargo, remarcó que Frankfurt es “una feria comercial de libreros y editores”, y dijo creer que la pro-

La formación de un Govern de Progrés facilitaría la reincorporación de las Baleares al Institut Ramon Llull ●●

yección internacional de Catalunya “no depende de las ferias”. En este sentido, citó las traducciones al alemán de autoras catalanas como Mercè Rodoreda y Carme Riera y el interés que el Institut Ramon Llull (IRL) ha despertado recientemente, hechos que no han necesitado de este tipo de citas internacionales.

La versión dada por Josep Bargalló, director del Lluç, y repetida después por el director de la feria, Juergen Boos, sobre los motivos de la ausencia en la feria de los escritores en castellano, ha provocado malestar entre los escritores que Bargalló consultó días atrás, antes de publicar la lista oficial de la embajada catalana. Carlos Ruiz Zafón, en concreto, ha desmentido a Boos, quien había asegurado en una entrevista la presencia en la feria del autor de *La sombra del viento*, invitado por su editorial. Entre tanto, el Ministerio de Cultura ha desmentido las palabras de Bargalló, diciendo que sólo las instituciones catalanas apoyan a los autores en catalán. “El Ministerio de Industria ha concedido del orden de los doce millones de euros a las editoriales catalanas en los dos últimos años, mientras las del resto de España tuvieron tres millones. Además, hay 50.000 euros pa-

LIBERT TEIXIDÓ

POR UNA SOCIEDAD ABIERTA. Salvador Giner, presidente del Institut d'Estudis Catalans, fotografiado ayer en esta institución

ra ayudas a la traducción entre lenguas cooficiales y 1,67 millones para la edición en euskera, gallego y catalán”.

Por otra parte, el Institut Ramon Llull está pendiente de la formación de un Govern de Progrés en Baleares, porque los partidos que lo firmarían incluyen en su programa el reingreso de las Baleares en el IRL, después de que el PP decidiera salir de sus órganos de gobierno y crear un instituto propio.

El IEC celebró ayer los cien años de la firma de su creación con una conferencia de Albert Balcells. El historiador recordó que la fundación del IEC por Prat de la Riba era indisoluble de la victoria de Solidaritat Catalana del 18 de

junio de 1907. Y que la misión era “conseguir la proyección internacional de la comunidad científica catalana y convertir la cultura catalana en una cultura nacional junto a las europeas y en intercambio con ellas”. Antoni Rubió i Lluch, Josep Pijoan, Jaume Massó i Torrens y Josep Puig i Cadafalch fueron los primeros responsables. Balcells destacó, entre los logros del IEC, la unificación de la ortografía y la depuración del léxico, “indispensables para que el catalán, además de lengua literaria, fuera lengua de la administración y de la escuela”. Albert Balcells animó a afrontar los nuevos retos del siglo XXI con confianza. ●

TRIBUNA BARCELONA / Fòrum d'opinió d'EL PERIÓDICO

L'IEC aspira a tenir «autoritat» sobre el patrimoni històric

► Salvador Giner proposa noves funcions per a la institució acadèmica

ERNEST ALÓS
BARCELONA

t L'Institut d'Estudis Catalans (IEC) va complir ahir els seus primers 100 anys de vida com l'«acadèmia nacional de les ciències i les humanitats», però una vegada superades les celebracions i els balanços haurà d'entrar en un període de «reflexió i replantejament» del seu paper davant els centres públics de recerca i les universitats. El president de l'IEC, Salvador Giner, va apuntar ahir en una conferència a Tribuna Barcelona algunes de les funcions que l'entitat hauria d'assumir en el futur, entre les quals hi ha ampliar les seves atribucions normatives, cenyides avui al camp de la llengua catalana, per assumir l'«autoritat» en la protecció del patrimoni històric i arqueològic.

Pel seu caràcter transversal d'acadèmia d'acadèmies –amb cinc seccions: històrico-arqueològica, filològica, de ciències i tecnologia, de ciències biològiques, i de filosofia i ciències socials–, l'IEC, a més, hauria de ser utilitzat, sistemàticament, opina Giner, com a organisme assessor i consultor de la Generalitat.

INFORMES NO PARTIDISTES «Ja hem elaborat un estudi sobre el canvi climàtic a Catalunya, o una publicació sobre l'ús social de la llengua catalana, però l'Institut està en condicions òptimes per elaborar informes sobre temes com la immigració, l'ús del sòl o les necessitats d'infraestructures», va sostenir el president de l'IEC. Segons Giner, la institució està en disposició d'elaborar, des d'un punt de vista «no partidista», «reaccions ràpides» davant polèmiques com el decret sobre l'ensenyament del català i el castellà.

Gran part de la intervenció de Salvador Giner es va centrar a definir el paper passat i futur de les acadèmies científiques: d'alternativa dinamit-

► Maragall conversa amb Giner (dreta), amb Serra Ramoneda darrere, ahir a Tribuna Barcelona.

Una gran eina cultural fundada per Prat de la Riba fa un segle

► L'Institut d'Estudis Catalans va ser creat justament el 18 de juny de 1907. En aquella data, Enric Prat de la Riba, president de la Diputació de Barcelona, va fundar un organisme dedicat a «alta investigació de tots els aspectes de la cultura catalana».

► En els anys següents va ser l'instrument per executar el programa cultural del Noucentisme. Entre les primeres actuacions de l'IEC figuren la participació en el rescat de les pintures romàniques del Pirineu català. L'Institut va crear les Oficines Lexicogràfiques, dirigides per Pompeu Fabra, que

van treballar per la normativització del català, la Biblioteca de Catalunya i el Servei Meteorològic de Catalunya. El 1912 va publicar les normes ortogràfiques del català; el 1917, el diccionari ortogràfic, i el 1918, la gramàtica de Pompeu Fabra. El 1923, va ingressar a la Unió Acadèmica Internacional.

► Durant la dictadura de Primo de Rivera l'IEC es va quedar sense finançament públic, però va mantenir en part l'activitat gràcies al mecenatge privat. Però després de la guerra civil, va ser expulsat dels seus locals i limitat a una vida semiclandestina.

zadora enfront d'unes universitats anquilosades dels segles XVI a XIX a institucions complementàries a la universitat moderna. El president de Tribuna Barcelona, Antoni Serra Ramoneda, va reconèixer que després del reforçament de l'activitat investigadora dins de la universitat, les acadèmies s'han de resituar: «No han de ser el lloc on es fa la investigació, sinó on s'examina i s'impulsa aquesta investigació».

FRANKFURT / El president de l'Institut d'Estudis Catalans va considerar «magnífic» que els escriptors catalans es puguin beneficiar de la presència a la Fira de Frankfurt, però va alertar que el reconeixement internacional dels autors no depèn d'una fira «fonamentalment comercial». Sobre la renúncia de vuit escriptors en llengua castellana convidats per l'Institut Ramon Llull,

Giner va considerar que hi haurien d'anar «els que hi vulguin anar», però va qualificar d'«horrorós» que escriptors catalans que escriuen en anglès, francès o xinès o en castellà, un idioma amb «400 milions de parlants», no participin en la fira «per raons de llengua».

La presentació de Salvador Giner va anar a càrrec de l'expresident de la Generalitat, Pasqual Maragall. El va definir com una persona «independent de criteris, lliure de tot prejudici, universalista i catalanista» i amb un caràcter que «combina sàviament el seny i la ironia». A més de referir-se als orígens i els objectius de futur de l'IEC, Maragall va dedicar part de la intervenció a l'Estatut, del qual va dir que Catalunya encara li ha de donar contingut. Per exemple, va sostenir que el text per si mateix «no garanteix la presència de Catalunya a Europa». ■

radiografia

Salvador GINER

UNA CARRERA
ACADÈMICA
INTERNACIONAL

► Després d'una llarga carrera acadèmica (28 anys) als Estats Units i la Gran Bretanya, Salvador Giner (Barcelona, 1934) es va reincorporar plenament a la vida universitària catalana el 1987, quan va assumir la seva càtedra de Sociologia a la Universitat de Barcelona. La seva influència, no obstant, va estar present des de la distància. El 1979 va fundar l'Associació Catalana de Sociologia, i recentment va rebre el Premio Nacional de Sociologia 2006 pel seu paper com a introductor de la disciplina a Espanya des dels anys 60. Presideix l'Institut d'Estudis Catalans des de l'any 2005.

► Entre els seus punts d'interès destaquen la teoria sociològica, la descripció de les societats del sud d'Europa, la participació democràtica i el republicanisme, entès més com a exercici cívic de la ciutadania que com a forma de govern. Ha ensenyat a Yale, Cambridge, Puerto Rico, Reading, Lancaster i Londres.

◌ **JOSEP ANTONI BOMBÍ**
ACADÈMIA DE CIÈNCIES MÈDIQUES
«Tossuts com som els catalans, aconseguirem normalitzar-nos i convertir l'IEC en l'acadèmia nacional amb esperit catalanista, de modernitat i futur».

◌ **JOAN MARTÍ**
PRESIDENT SECCIÓ FILOLÒGICA IEC
«Salvador Giner ha definit què és una acadèmia des del punt de vista clàssic i ha exposat d'una manera sintètica, però completa, les funcions actuals de l'IEC».

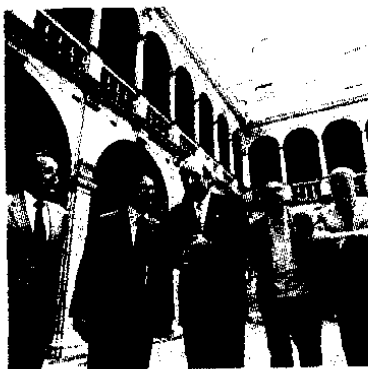
◌ **LISA RAÑÉ**
ASSOCIACIÓ PÈRITS JUDICIALS
«Sento admiració pels esforços fets per l'IEC. La seva tasca mereix una ajuda important per part del Govern català, per la importància de les seves recerques».

◌ **FRANCESC DOMÈNECH**
PRESIDENT CETIR CENTRE MÈDIC
«Com a membre de la Reial Acadèmia de Medicina sento enveja al veure la importància de l'IEC i el seu pes actual, sobretot tenint en compte la falta d'ajudes».

◌ **JOSEP CASAJUANA**
PRESIDENT ACADÈMIA DE DOCTORS
«Magnífica commemoració del centenari. La màxima institució cultural catalana està en bones mans i la feina actual segur que donarà magnífics fruits».

L'Institut d'Estudis Catalans commemora els cent anys de la seva creació

CULTURA - ESPECTACLES 41

Giner recorda que la projecció de la cultura catalana no es fa en «fires i congressos»

Pel president de l'IEC, a Frankfurt hi ha d'anar qui vulgui

A. VIVES / Barcelona

● «Jo crec que la projecció internacional de la cultura catalana no ha de dependre de fires i congressos.» Així de contundent es va mostrar el president de l'Institut

d'Estudis Catalans (IEC), Salvador Giner, quan li van demanar sobre les absències a la Fira de Frankfurt. Giner acabava de pronunciar una conferència sobre el centenari de l'«acadèmia d'acadèmies».

«Que hi vagin els que vulguin, a Frankfurt. Jo també llegeixo en castellà, ara acabo de llegir San Juan de la Cruz», va afirmar el sociòleg Salvador Giner. El president de l'IEC, que no és partidari de tancar les portes a ningú —«hem de ser oberts», va dir— serà l'encarregat d'obrir amb Pere Gimferrer, Carme Riera i Joan-Francesc Mirra el programa literari de Frankfurt. Precisament, l'Institut Ramon Llull (IRL) ha escollit un escriptor de Barcelona, Mallorca i València per exemplificar la unitat de la llengua. Des del Lluç s'ha volgut reforçar aquesta unitat amb la presència del president de l'acadèmia de la llengua catalana.

Giner es va queixar perquè amb la polèmica s'ha perdut la perspectiva del que és realment Frankfurt: «Una fira comercial, fonamentalment de llibreters i editors.» Giner també va deixar clar que «personalment» desaprova que la projecció internacional de la cultura catalana es faci des de «fires i congressos». Per validar les seves afirmacions va posar dos exemples de dues autores força conegudes a Alemanya com són Mercè Rodoreda i Carme Riera que no han necessitat les fires.

El president de l'IEC acabava de pronunciar una conferència amb motiu del centenari de l'Institut en el fòrum de debat Tribuna Barcelona. L'expresident

Pasqual Maragall s'havia encarregat de presentar a la persona que «personifica l'esperit científic que caracteritza l'Institut». Giner va aprofitar la seva intervenció per reclamar «una autoritat sobre el patrimoni artístic i arqueològic català similar al que ja es té sobre la llengua catalana». Va recordar que només dos mesos després de ser fundat, el 18 de juny de 1907 pel dictamen signat per Enric Prat de la Riba, l'IEC va impulsar el rescat del patrimoni romànic d'incalculable valor que quedava als Pirineus. I va instar els Parlaments i el govern de les comunitats de parla catalana que s'adrecin a l'IEC quan necessitin informes tècnics.

Moments abans d'iniciar-se la conferència dels cent anys de l'IEC. / ANDREU PUIG

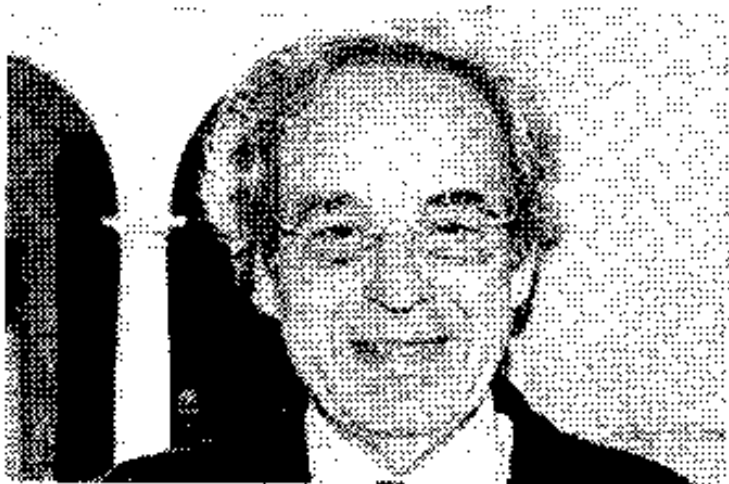
Responsabilitat en el centenari

J.B.
● L'historiador Albert Balcells, membre de la secció històrico-arqueològica de l'IEC, va pronunciar una conferència ahir a la tarda a la Sala Prat de la Riba de l'Institut en què va reivindicar l'ideari d'una entitat creada «com a alternativa a l'academicisme». L'IEC defensa la independència dels seus 122 membres i el centenar de col·laboradors «no per petulància, sinó per ser útil a la societat». Balcells va admetre que ser-ne membre s'ha de considerar «com una responsabilitat que comporta tant el treball cooperatiu com l'indi-

vidual». L'IEC assumeix, continua dient Balcells, «amb autoexigència els nous reptes amb la confiança que pot donar el fet de portar darrere seu cent anys de feina al servei de la cultura catalana».

Balcells va exposar en la seva conferència la història d'una entitat que neix, una any després del Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana i que pretén convertir, a principis del segle XX, la llengua popular catalana en una llengua moderna de cultura i situar-la internacionalment en tots els àmbits científics.

BREVERÍAS

Lo de Frankfurt, un «horror»

Sin matices. El presidente del Institut d'Estudis Catalans, **Salvador Giner**, asegura que le parecería «horroroso» que los escritores que no escriben en catalán y que viven en Cataluña no vayan a la Feria del Libro de Frankfurt, ya que en su opinión, la sociedad catalana «debe ser abierta». Un gran toque de atención para el Govern.

Giner cree «horroroso» que sólo vayan a Fráncfort los autores en catalán

R. C.

BARCELONA- El presidente del Institut d'Estudis Catalans (IEC), Salvador Giner, señaló ayer que le parecería «horroroso que los escritores que no escriben en catalán y que viven en Cataluña no vayan» a la Feria del Libro de Fráncfort, ya que la sociedad catalana debe ser «abierta».

Giner, que hizo estas declaraciones durante una comida-coloquio de Tribuna Barcelona, dijo que la Feria del Libro de Fráncfort es «una oportunidad esplendida» para la literatura hecha en Cataluña. Sin

embargo, remarcó que Fráncfort se trata de «una feria comercial de libreros y editores», y cree que la proyección internacional de Cataluña «no depende de las ferias». En este sentido, citó las traducciones al alemán de autoras catalanas como Mercè Rodoreda y Carme Riera y el interés que Ramon Llull ha despertado recientemente, hechos que no han necesitado de este tipo de eventos internacionales.

Giner comentó que sería interesante que el Instituto tuviera autoridad sobre el patrimonio inmenso que hay en Cataluña, «una autoridad similar a la que tiene en

relación con la normativa y la gramática de la lengua catalana».

Giner explicó que «sólo dos meses después de ser fundado en 1907, el IEC impulsó el rescate del patrimonio románico de incalculable valor que quedaba en los Pirineos». Con la mirada puesta en el siglo XXI, el IEC, dijo Giner, «está en condiciones de elaborar informes sobre la emigración, la demografía, el futuro de los mossos, las necesidades de la industria o la situación de la red de infraestructuras, a petición del gobierno, del Parlament o de cualquiera de las comunidades autónomas de habla catalana».

ENSAYO 'EL REY DE LOS CRUZADOS'

Don Juan Carlos y doña Sofía complimentan al general Franco tras su boda. FLOR DEL VIENTO

Pecados del trono

Borràs tilda de ilegítima a la monarquía española

Matías Néspolo
Barcelona

Como si la patología de la Transición se hubiera convertido en enfermedad crónica, hay cosas de las que aún hoy no se hablan. Ni se las cuestiona. Ni siquiera en el 75 aniversario de la II República. Para no despertar el fantasma del caos institucional o la amenaza de una nueva guerra civil, la legitimidad de la corona española no se discute.

Tema tabú por excelencia, a lo que no se atreve el más radical de los republicanos, se atreve Rafael Borràs Betriu en las 350 exhaustivas y documentadas páginas de *El rey de los cruzados*. Juan Carlos I y la monarquía prodigiosa.

LIMPIEZA DEMOCRÁTICA

"Hay una contradicción cuando se pide una condena al franquismo por parte de la monarquía, porque no ha habido una ruptura real sino una continuidad con el régimen", dispara

implacable el escritor. La limpieza democrática que le exige Borràs a la Corona es profunda. "No sugiero la abdicación, porque Juan Carlos no es hijo de rey y no puede hacerlo, exijo su dimisión", arremete.

El "pecado original" que señala el autor en la "monarquía

La obra

'El rey de los cruzados'

RAFAEL BORRÀS BETRIU
Flor del Viento

"Historia de una partida de tahúres en la que todos hicieron trampa", dice el autor, desde Alfonso XIII y Juan de Borbón, hasta don Juan Carlos I.

visigótica" es doble. El origen no democrático de un rey instaurado por el general Franco y la ruptura de Juan Carlos con su propia dinastía borbónica. Cosa que documenta con una carta del joven Juan Carlos a su padre, don Juan de Borbón, de julio de 1969.

El autor

El compromiso del editor republicano

● Legendario editor de ensayo político, Borràs dirigió la colección *Espejo de España* (1956-1995). Y con media docena de títulos propios, es uno de los mayores conocedores de la dinastía reinante.

POLÉMICA

El presidente del IEC critica el programa de Francfort

● El presidente del Institut d'Estudis Catalans (IEC), Salvador Giner, se ha sumado a la polémica sobre la constitución de la delegación catalana invitada a Alemania.

Giner señaló ayer que le parecía "horroroso que los escritores que no escriben en catalán y que viven en Cataluña no vayan" a la Feria del Libro de Francfort, ya que la sociedad catalana debe ser "abierta".

El presidente de IEC realizó estas declaraciones en el marco de la comida-coloquio *Tribuna Barcelona*, en la que también participó el ex presidente de la Generalitat Pasqual Maragall. **Agencias**

En breve

Walt Disney supera a Leonardo Da Vinci

LONDRES. El estadounidense Walt Disney supera al genio renacentista Leonardo da Vinci como artista favorito entre los jóvenes británicos. Ese es el resultado de un sondeo efectuado por el Arts Council. Jane Austen, Bob Dylan, Tim Burton y Marilyn Monroe también están en la lista.

Walt Disney.

Subcomandante Marcos y erotismo

GUADALAJARA. El libro *Noches de fuego y desvelo*, cuyo coautor es el subcomandante Marcos, es una metáfora para encontrar la vía hacia la democracia, la libertad y la justicia a través del tema erótico, según declararon sus otros dos autores. Añadieron que siempre se había hablado del EZLN desde el exterior.

El Thyssen exhibe los paisajes de Estes

MADRID. Los deslumbrantes paisajes urbanos del pintor norteamericano de los 60 Richard Estes llegan al Museo Thyssen-Bornemisza en una exposición que repasa toda la carrera de uno de los padres del hiperrealismo, y que puede visitarse desde hoy hasta el próximo 16 de septiembre.

HOY PUEDES ER UN GRANDÍA

ADN SORTEA 25 ABONOS DOBLES DEL "ARTICKET BCN"

Si quieres conseguir uno de los 25 abonos dobles que sorteamos para poder acceder a 7 de los mejores centros de arte de Barcelona, envía un SMS al 5155 con la palabra ADN seguida de un espacio y tu nombre y apellidos. Automáticamente recibirás una respuesta para notificarte si eres ganador, además de la información sobre dónde y cuándo puedes recoger tu premio. Puedes participar hasta las 22:00 h. del 19/06/07.

Cada abono incluye entradas para el "Museu Nacional d'Art de Catalunya" (MNAC), el "Museu d'Art Contemporani de Barcelona" (MACBA), la "Fundació Joan Miró", la "Fundació Antoni Tàpies", el "Centre de Cultura Contemporània de Barcelona" (CCCB), la "Fundació Caixa Catalunya" i el "Museu Picasso". Válido durante 6 meses.

¡Mucha suerte!

adn articket!

Bases del sorteo depositadas ante notario. Coste del mensaje (1,25 €/sms+iva). La participación implica la cesión de tu nº de teléfono a Editorial Pàgina Cero, S.A. (ADN) que podrá utilizarlo para el envío de futuras comunicaciones comerciales. Para acceder, cancelar o modificar tus datos, dirígete a: Diagonal 211, 7ª planta, 08018 Barcelona.

Hoteles en todo el mundo
a precios increíbles.

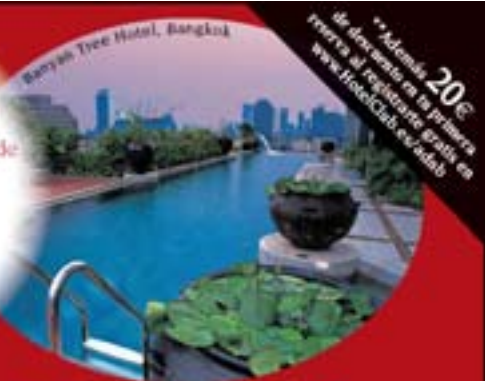
Visita www.HotelClub.es

 HotelClub.es

HOTELES en
ROMA desde
38€

HOTELES en
IBIZA desde
30€

HOTELES en
BANGKOK desde
14€*

de descuento en la primera
reserva a www.HotelClub.es/adn

*Todas las reservas quedan reguladas por los términos y condiciones de uso que se encuentran en www.HotelClub.es. Hasta el 60% de descuento de la tarifa publicada. Los precios son correctos en junio 2007 y son por noche y por habitación. Los precios incluyen impuestos y otras tasas a menos que se indique lo contrario. Las ofertas están sujetas a disponibilidad. **La oferta especial de 20% de descuento para la próxima reserva está disponible para todos los usuarios que se registren al programa de socios en www.HotelClub.es/adn. 20% serán acreditados como dólares de socio y valorados en dólares americanos. El valor estimado de 1 € = 1,27 USD. La oferta está disponible sólo para nuevos socios.

L'historiador Albert Balcells pronuncia la conferència commemorativa del centenari de la creació de l'IEC

Barcelona.- Ara fa cent anys, el 18 de juny del 1907, la Diputació Provincial de Barcelona va acordar mitjançant un acord signat pel seu president, Enric Prat de la Riba, la creació de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), l'acadèmia catalana de les ciències i les humanitats. Per

a celebrar aquesta efemèride, l'historiador i expresident de la Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC, Albert Balcells, ha pronunciat la conferència 'Cent anys de vida de l'Institut d'Estudis Catalans', durant un acte presidit per l'alcalde de Barcelona, Jordi Hereu, i el president de l'IEC, Salvador Giner.

El també director i curador dels dos volums de la 'Història de l'Institut d'Estudis Catalans', l'últim publicat aquest mateix any amb motiu de la celebració del seu centenari, ha fet un repàs pels fets més importants de la seva història. Així, ha explicat que va ser creat amb l'objectiu de dedicar-se a l'alta investigació de tots els aspectes de la cultura catalana', i fins el 1911 va ser un centre d'estudis històrics dedicat a la història política, literària, artística i jurídica. L'Institut havia d'aconseguir la 'projecció internacional de la comunitat científica catalana' i havia de 'convertir' la cultura catalana en una 'cultura nacional al costat de les altres europees i en intercanvi amb elles', ha explicat Balcells.

Entre els fundadors de l'IEC, figuren els noms d'Antoni Rubió, el primer president i historiador de la literatura primer president, així com l'iniciador dels Estudis Universitaris Catalans fora de la Universitat oficial; el primer secretari, Josep Pijoan, jove i dinàmic, arquitecte i descobridor de la pintura mural romànica catalana; el primer bibliotecari, Jaume Massó i Torrents, antic editor de L'Avenç i, per últim, Josep Puig i Cadafalch, també arquitecte, estudiós de l'arquitectura romànica i mà drete de Prat de la Riba en política cultural.

El primer president de la Secció Filològica –creada l'any 1911 per Prat de la Riba juntament amb la Secció de Ciències- va ser el canonge mallorquí Antoni M. Alcover, amb el poeta Josep Carner com a secretari. Alcover va ser substituït per Pompeu Fabra el 1918, qui va dedicar-se a unificar l'ortografia i depurar el lèxic del català, amb la publicació de les 'Normes ortogràfiques' el 1912, el 'Diccionari Ortogràfic' el 1917 i la 'Gramàtica catalana' un any més tard.

L'IEC va viure les diferents etapes de la història de Catalunya i va sobreviure a la dictadura de Primo de Rivera i posteriorment al Franquisme, fins arribar al seu ressorgiment i reconeixement oficial a partir dels anys vuitanta.

Cent anys després de la seva creació, l'IEC compta amb 122 membres numeraris, 52 d'emèrits, 56 de corresponents, un centenar de col·laboradors contractats i administratius i els socis de les societats filials.

Balcells també ha destacat les principals funcions que ha desenvolupat l'IEC durant aquests cent anys, com és la seva contribució en la fixació d'una normativa del català, imprescindible per a la normalització lingüística; la supervivència de la cultura catalana durant les dues dictadures, com a institució acadèmica de referència; el treball coordinat amb tot els territoris de parla catalana o la publicació en llengua catalana en àmbits com les ciències biològiques, exactes i tecnològiques, entre d'altres.

Maragall afirma que el Estatut "no es garantía" de una presencia catalana fuerte en Europa

Barcelona. (EUROPA PRESS).- El ex presidente de la Generalitat y del PSC, Pasqual Maragall, advirtió hoy de que el Estatut "no es garantía de la presencia fuerte en Europa" por parte de Catalunya, cuya "patria grande" es precisamente Europa, subrayó.

Europa, Estatut, Generalitat, Francia, Constitución Europea, Luxemburgo, Salvador Giner, Pasqual Maragall, Tribuna Barcelona, PSC, IEC, TC, Barcelona
Asimismo, coincidiendo con el primer aniversario del referéndum sobre Estatut, del que él fue uno de los artífices, consideró que no cree que "lo toquen demasiado".

Recientemente, ya dijo que no auguraba un gran recorte del texto tras la próxima sentencia del Tribunal Constitucional (TC) sobre los recursos presentados contra la norma.

Maragall también celebró "la buena relación" entre Francia y España ante la propuesta conjunta, expuesta en Luxemburgo, de obtener un nuevo tratado que reemplace el paralizado proyecto de la Constitución Europea.

Maragall lo dijo al presentar al presidente del Institut d'Estudis Catalans (IEC), Salvador Giner, en un almuerzo-coloquio del foro Tribuna Barcelona, con motivo del centenario de la institución catalana.

Creu que és l'organisme més idoni per desenvolupar aquest tipus d'estudis amb total independència

Giner proposa que l'IEC s'especialitzi en l'elaboració d'informes i llibres blancs

Pasqual Maragall i Salvador Giner a l'acte d'ahir a l'Hotel Palace. Foto: Montse Catalan (IEC)

Coincidint amb el dia exacte dels 100 anys de la constitució de l'Institut d'Estudis Catalans el seu president, Salvador Giner, va defensar ahir que el paper de la institució en el segle XXI ha de ser elaborar informes i llibres blancs sobre temes d'actualitat importants per a Catalunya, com ara la immigració o les infraestructures. Giner creu que la Generalitat hauria de demanar a l'IEC el seu pronunciament, políticament independent, sobre aquests afers, ja que creu que l'acadèmia nacional catalana està en "condicions òptimes" per elaborar aquest tipus d'estudis. Giner va afirmar-ho en el marc del fòrum del Tribuna Barcelona alhora que va apel·lar a reflexionar sobre el futur de l'acadèmia. Entre altres possibles temes transversals a tractar Giner va esmentar la immigració, l'estat de la llengua, les necessitats de la indústria, els problemes dels boscos o la xarxa d'infraestructures. Giner ha suggerit que l'IEC podria elaborar aquests informes i llibres blancs a petició del Parlament "i en condicions econòmicament modestes". El president de l'IEC ha recordat que aquesta és una institució independent del Govern i de caire apolític, la qual cosa donaria més legitimitat als seus posicionaments.

Giner posa d'exemple el decret d'ensenyaments mínims aprovat pel Ministeri d'Educació, que recollia la polèmica tercera hora de castellà. En aquella ocasió, l'IEC va crear un grup d'experts per analitzar la legalitat de la llei i les seves conseqüències, i en va expressar la seva opinió.

Actualment l'Institut d'Estudis Catalans es vertebrava en cinc grans seccions: la Històrico-Arqueològica, la Filològica, la de Ciències i Tecnologia, la de Ciències Biològiques i la de Filosofia i Ciències Socials, de manera que forma "una acadèmia d'acadèmies", en paraules de Giner. Compta amb uns 200 membres, entre numeraris, emèrits i corresponents, de totes les terres de llengua i cultura catalanes. A més, posseeix 26 societats filials que apleguen més de 8.600 socis dels camps del coneixement més diversos.

Salvador Giner troba «horrorós» que els escriptors en castellà no vagin a Frankfurt

E. PRESS/EFE/DDEG, BARCELONA

El president de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), Salvador Giner, va assenyalar ahir que li sembla «horrorós que els escriptors que no escriuen en català i que viuen a Catalunya no vagin» a la Fira del Llibre de Frankfurt, ja que la societat catalana ha de ser «oberta». Giner, que va fer aquestes declaracions durant un dinar-col·loqui de Tribuna Barcelona on també hi era l'expresident de la Generalitat Pasqual Maragall, va dir que la Fira és «una oportunitat esplèndida» per a la literatura feta a Catalunya.

Cent anys d'història de l'Institut d'Estudis Catalans

Resumir en menys d'una hora cent anys de la història de l'Institut, l'acadèmia nacional catalana de les humanitats i de les ciències, no és fàcil. Per això demano comprensió als qui m'escolten. La vida de les institucions depèn de l'esforç de les persones que treballen per elles i en aquesta dissertació hauré de prescindir de moltes persones que han fet viure l'Institut en temps de normalitat i en temps més difícils i, molt a desgrat meu i per a no abusar de la vostra atenció, no podré fer esment de moltes de les obres que s'han dut a terme a l'Institut al llarg d'aquests cent anys.

És un fet que els canvis s'acceleren. Per l'autopista podem anar molt ràpid sempre que mirem pel retrovisor quan canviem de carril. És la manera d'evitar accidents greus. I això és el que l'Institut ha de fer: al mig dels canvis que ha anat assumint i que haurà d'assumir, ha de mirar sobretot endavant, però també sovint ha de mirar endarrere, al passat, pel retrovisor de la seva història per tal que els canvis de carril que ha d'efectuar no comportin un accident que el deixi fora de la carretera. .

La fundació.

El 18 de juny de 1907, Enric Prat de la Riba, que havia estat elegit per primer cop, dos mesos abans, president de la Diputació de Barcelona va fundar l'Institut d'Estudis Catalans, destinat a "l'alta investigació de tots els aspectes de la cultura catalana", diu el Decret. De fet, fins al 1911, l'IEC va ser un centre d'estudis històrics, un centre dedicat a l'estudi de la història política, literària, artística i jurídica.

La fundació de l'IEC és inseparable de la victòria electoral de la Solidaritat Catalana, amb la qual el catalanisme s'havia convertit en un moviment de masses. Va ser la Solidaritat Catalana qui va fer president Prat de la Riba.

L'Institut havia d'organitzar la recerca convertint la tasca individual en una empresa col·lectiva. Per primera vegada, amb el suport públic calia culminar allò que havien

començat els literats de la Renaixença en convertir la llengua popular en llengua moderna de cultura i els centres excursionistes en emprendre la coneixença del patrimoni natural i històric de Catalunya. L'Institut havia d'aconseguir la projecció internacional de la comunitat científica catalana i havia de convertir la cultura catalana en una cultura nacional al costat de les altres europees i en intercanvi amb elles. De seguida s'establí relació i intercanvi amb cent quinze institucions acadèmiques i universitàries europees. Norma, mètode, institucionalització pública, especialització, professionalització, nacionalització i, alhora, internacionalització, vet aquí allò que la creació de l'IEC volia introduir en l'alta cultura catalana. Aquest era el programa del Noucentisme.

Els pioners

Cal destacar quatre figures entre els fundadors: el primer president, Antoni Rubió i Lluch, historiador de la literatura, catedràtic de la Universitat de Barcelona i iniciador dels Estudis Universitaris Catalans fora de la Universitat oficial; el primer secretari, Josep Pijoan, jove i dinàmic, arquitecte i descobridor de la pintura mural romànica catalana; el primer bibliotecari, Jaume Massó i Torrents, antic editor de L'Avenç, republicà catalanista, i, per últim, Josep Puig i Cadafalch, també arquitecte, estudiós de l'arquitectura romànica i mà dreta de Prat de la Riba en política cultural. La mitjana d'edat dels vuit primers membres de l'Institut era de 43,8 anys, i Pijoan, el més jove, en tenia 28.

L'Institut s'instal·là al segon pis del Palau de la Generalitat, amb entrada pròpia pel carrer del Bisbe. Ocupà part de les dependències de l'Audiència, que s'acabava de traslladar al Palau de Justícia, al passeig de Sant Joan.

Convé recordar que l'any 1906 s'havia celebrat amb gran èxit a Barcelona el Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana, que el gener del 1907 el Govern espanyol havia creat la Junta de Ampliación de Estudios y de Investigaciones Científicas, presidida per Ramón y Cajal, i que el 1910 la mateixa Junta crearia el Centro de Estudios

Históricos a Madrid, molt similar pel que fa als objectius al nostre Institut.

De seguida, l'Institut d'Estudis Catalans començà a formar el fons que hauria de constituir la seva biblioteca, destinada a ser la biblioteca nacional de Catalunya, per la qual cosa va rebre la contribució inicial del Pressupost Extraordinari de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona del 1908. Sis anys després, el 1914, l'any de la federació de les quatre diputacions provincials catalanes en la Mancomunitat de Catalunya, la biblioteca de l'Institut s'obrí al públic estudiós per a convertir-se en la Biblioteca de Catalunya, la biblioteca nacional catalana, instal·lada al costat de les tres sales i dels despatxos de l'Institut. El primer director de la Biblioteca de Catalunya fou Jordi Rubió i Balaguer, fill de Rubió i Lluch. Jordi Rubió tenia, aleshores, 27 anys.

A partir del 1908, l'Institut començà a publicar un seguit d'obres que encara avui són consultades amb profit, senyal evident que en l'àmbit dels estudis històrics la situació era madura a Catalunya i que les publicacions de l'Institut no eren cap improvisació. Esmentaré només l'Anuari de l'Institut d'Estudis Catalans, del qual apareixerien set volums en gran format fins al 1937, oferint totes les novetats del coneixement històric que s'anaven produint a les terres de parla catalana.

Primera ampliació

Prat de la Riba decidí ampliar l'Institut, el 1911, amb dues seccions noves al costat del nucli inicial, que es convertí en la Secció Històrico-Arqueològica. Van ser la Secció Filològica i la Secció de Ciències. L'estructura era federal, de manera que els presidents de cada una de les tres seccions ocupaven la presidència de tot l'Institut, rotativament, un cada quadrimestre, amb un secretari general permanent, que fou Eugeni d'Ors, el definidor del Noucentisme. D'Ors ocupà aquest càrrec fins que, el 1920, el ple el va destituir i va elegir com a secretari general l'historiador Ramon d'Alòs-Moner, que ocupà aquest càrrec fins que va morir, el 1939.

El primer president de la Secció Filològica va ser el canonge mallorquí Antoni M. Alcover, amb el poeta Josep Carner de secretari de la Secció. Alcover va ser substituït per Pompeu Fabra el 1918.

A la Secció Filològica, al costat dels filòlegs, sempre hi hauria creadors literaris, com ara Joan Maragall, mort el mateix 1911, Àngel Guimerà, Joaquim Ruyra, Jaume Bofill i Mates, el ja esmentat Josep Carner, Josep M. López Picó, Carles Riba, Josep M. de Sagarra, Josep Vicenç Foix, Josep M. Llompart, M. Àngels Anglada i Jordi Sarsanedas, per a esmentar només els desapareguts.

El primer president de la Secció de Ciències va ser el catedràtic de la Facultat de Medicina i polític regionalista Miquel A. Fargas, que fou succeït el 1916, quan va morir, per l'entomòleg Josep M. Bofill i Pichot.

A la Secció Històrica Rubió i Lluch cedí la presidència el 1915 a Puig i Cadafalch, que ocupà el lloc fins que va morir, el 1956.

Les "Normes ortogràfiques"

Sota la batuta de Pompeu Fabra, es procedí a unificar l'ortografia i a depurar el lèxic, indispensables perquè el català, a més de llengua literària, també esdevingués llengua de l'Administració pública i de l'escola. Prat de la Riba demanà que per patriotisme tothom acceptés aquesta normativització, però no s'evitaren les resistències, que no cedirien fins al 1931. Primer l'Institut publicà, el 1912, les Normes ortogràfiques, el 1917 edità el Diccionari ortogràfic, i el 1918, la Gramàtica catalana de Pompeu Fabra.

Quan morí Prat de la Riba, l'agost del 1917, Puig i Cadafalch va ser elegit president de la Mancomunitat de Catalunya, de manera que els lligams entre l'Institut i el Govern preautonòmic de Catalunya esdevingueren encara més palpables.

Cada secció començà a editar les seves publicacions i a tenir cura d'un seguit de serveis i laboratoris, entre els quals convé recordar les Oficines Lexicogràfiques, dirigides per Pompeu Fabra; el Servei de Conservació i Catalogació de Monuments, dirigit per Jeroni Martorell; el d'Excavacions, dirigit per Pere Bosch i Gimpera; el Servei Meteorològic, dirigit per Eduard Fontserè; l'Institut de Fisiologia, dirigit per August Pi i Sunyer, i el Laboratori de Psicologia Experimental -el primer d'Espanya-, dirigit pel belga George Dwelshauvers. L'exclusió d'Eugeni d'Ors representà un cop per a la Secció de Ciències, i Ramon Turró tractà de cobrir el buit.

De la mateixa manera, representà un entrebanc per a l'obra del Diccionari de l'Institut la ruptura amb Antoni M. Alcover, que s'endugué, el 1918, la seva famosa calaixera amb el munt de fitxes amb les quals faria el Diccionari català-valencià-balear, finalitzat el 1964 per Francesc de B. Moll.

Les societats filials i el reconeixement internacional

El radi d'influència i d'acció de l'Institut es va ampliar amb la creació de tres societats filials fins al 1923, totes tres adscrites a la Secció de Ciències: van ser la Societat Catalana de Biologia, la Institució Catalana d'Història Natural, fundada el 1899 però adoptada per l'Institut el 1915, i la Societat Catalana de Filosofia.

La implicació de l'Institut als Cursos Monogràfics d'Alts Estudis i Intercanvi va permetre que impartissin cursos a la seva seu investigadors estrangers de la talla dels matemàtics Jacques Hadamard i Albert Einstein, entre molts altres.

La projecció internacional de l'IEC va culminar quan va ingressar a la Unió Acadèmica Internacional (UAI), el 1923. La implicació i el reconeixement de l'entitat van ser tals que Lluís Nicolau d'Olwer, membre de l'Institut, va ser elegit president de la UAI entre el 1935 i el 1937.

La dictadura del general Primo de Rivera significà un retrocés per a la reivindicació de l'autonomia de Catalunya i per a la normalització lingüística amb la prohibició del català a les corporacions de dret públic. L'Institut perdé la subvenció pública i el reconeixement oficial a la vegada que la Mancomunitat era suprimida. L'Institut perdé tots els serveis que abans se li havien confiat, que continuaren funcionant, encara que amb dificultats notables.

L'Institut hagué de suspendre les festes anuals que celebrava des del 1914 i els premis que concedia anualment. Però les publicacions no se suspengueren gràcies a trenta-nou mecenes, entre els quals destacaren Rafael Patxot i Francesc Cambó. L'Institut mantingué les relacions internacionals i fins i tot les amplià en ser un dels fundadors del Comitè Internacional de Ciències Històriques, el 1926.

Les circumstàncies excepcionals de la dictadura feren més urgent disposar d'un diccionari normatiu, i Pompeu Fabra, per iniciativa de l'editor López Llausàs i amb el suport econòmic de Francesc Cambó, va fer el Diccionari general de la llengua catalana, que va ser publicat en un volum únic el 1932 i adoptat com a propi per l'IEC. En el pròleg Fabra advertia que era només "el canemàs del futur Diccionari de l'Institut".

El trasllat a la Casa de Convalescència

Després de la caiguda de Primo de Rivera, el gener del 1930, la Diputació de Barcelona, que novament estava en mans regionalistes, retornà a l'Institut la subvenció, el reconeixement oficial i els serveis que abans havia dirigit, alhora que la corporació provincial es responsabilitzava de restaurar i condicionar la Casa de Convalescència de l'antic Hospital de la Santa Creu, cedit per l'Ajuntament de Barcelona. Després del canvi de règim, la Generalitat republicana es responsabilitzà de les obres i continuà donant suport a l'Institut. Les obres no finalitzaren fins a la primavera del 1936, i aleshores l'Institut abandonà el Palau de la Generalitat, al mateix temps que ho feia la Biblioteca

de Catalunya, per a passar a les naus gòtiques de l'Hospital de la Santa Creu. Durant el període republicà, Puig i Cadafalch continuà presidint la Secció Històrica, Pompeu Fabra, la Filològica, i Pere Coromines, la de Ciències.

A començament dels anys trenta, cessaren les darreres resistències a les Normes ortogràfiques de l'Institut, les Normes de Castelló representaren l'adopció de les normes de l'Institut al País Valencià i Francesc de B. Moll aprofità el pas de la lletra B a la C del Diccionari català-valencià-balear per a publicar-lo, a partir d'aleshores, segons la normativa de l'Institut. Una sola llengua escrita regia als països de llengua catalana.

Nasqueren dues noves societats filials: la de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques, el 1932, i la de Geografia, el 1935. La mitjana anual de volums publicats per l'Institut va ser de dotze entre el 1930 i el 1938 entre monografies, corpus, revistes i miscel·lànies.

L'Institut conservà el suport de la Generalitat de Catalunya durant la Guerra Civil del 1936-1939, i mantingué les relacions internacionals, però el conflicte en reduí l'activitat sense interrompre'n les publicacions.

La resistència i la "pública clandestinitat" sota el franquisme

Quan acabà la Guerra, l'Institut va ser foragitat de la seva seu, perdé els materials i va ser suplantat per l'Instituto Español de Estudios Mediterráneos, i després, temporalment, els seus locals van ser ocupats per la delegació a Barcelona del CSIC, fins que es va acabar l'edifici de la delegació al carrer de les Egipcíaques. Durant la Guerra i immediatament després moriren cinc membres de l'Institut, dos més l'havien abandonat per a posar-se al servei del règim franquista, i set més s'hagueren d'exiliar el 1939. D'aquests exiliats només tornà Carles Riba el 1942, i el 1948, quan Fabra morí a Prada de Conflent, Riba el succeí com a president de la Secció Filològica.

Puig i Cadafalch, que s'havia hagut d'exiliar el 1936 però no es passà al bàndol nacional, tornà a Barcelona el 1942, i a casa seva tingué lloc la primera reunió després de la Guerra en companyia de López Picó i Eduard Fontserè, amb el suport de Massó i Torrents i la intervenció de l'antic secretari de les Oficines Lexicogràfiques, Ramon Aramon, que tenia 35 anys i es convertí en secretari general. Van refundar l'Institut el 17 d'abril de 1942. Acordaren reunir-se periòdicament, cobrir les vacants, restablir les relacions amb València i Mallorca, considerar els exiliats forçosos com a presents i reprendre les publicacions tan aviat com fos possible. Per a copsar la determinació d'aquells cinc supervivents, cal tenir en compte que el 1942 Hitler encara dominava el continent europeu.

A partir del 1943, l'Agrupació Cultural Minerva, amb Fèlix Millet i Pere Puig Quintana de promotors i gestors, assumí el manteniment del reduït personal retribuït i les despeses del pis de Gran Via, 600.

El mateix 1943 es reprengueren els Estudis Universitaris Catalans en domicilis privats, i a partir del 1946, acabada la Segona Guerra Mundial, s'anaren restablint les relacions amb l'exterior i s'anaren rebent publicacions fins a arribar als 20.000 volums, que el 1989 serien entregats a la Biblioteca de Catalunya, després de la reincorporació de l'Institut al Patronat de la Biblioteca. L'any 1950, l'Institut ja mantenia intercanvi amb 168 entitats acadèmiques i rebia 1.381 llibres i revistes. El 1950, Ramon Aramon aconseguí assistir a l'assemblea anual de la Unió Acadèmica Internacional, de la qual formaria part el 1959 i n'ocuparia una vicepresidència entre el 1963 i el 1968. Per a l'Institut, aquesta pertinença a la Unió Acadèmica Internacional va ser un escut protector a l'interior durant la dictadura franquista.

El 1945 es tornaren a celebrar les festes anuals a casa de Puig i Cadafalch, i després a les cases de Joan Botey i de Lluís Bonet i Garí, i, un cop recuperats els lloguers que alimentaven els premis, es tornaren a concedir els guardons anualment, de manera que ja foren sis els premis

concedits l'any 1949.

El 1947 es reprengueren les publicacions, que es negaren a passar per la censura prèvia en funció de la naturalesa acadèmica de l'Institut, una categoria que no li era reconeguda pel règim franquista. Però el règim sabia que l'Institut podia publicar a l'estranger si li ho impedia la dictadura espanyola, i això hauria estat una denúncia palmària de la repressió de la cultura catalana que el règim volia evitar. La mitjana anual de nous volums fins al 1968 va ser de quatre, en tendència ascendent. Encara que representava una xifra inferior a la de dotze del 1930 al 1938, sorprèn que en aquelles circumstàncies tan desfavorables s'arribés a aquella mitjana anual.

Entre el 1946 i el 1950 van néixer dues societats filials noves, la Societat Catalana d'Estudis Històrics i la Societat Catalana d'Estudis Jurídics, Econòmics i Socials. En una època com aquella, les dues noves societats tingueren, juntament amb els Estudis Universitaris Catalans, el paper insubstituïble de pont entre les generacions d'abans de la Guerra i les educades o nascudes després. Però l'activitat de totes dues, després del bon ritme dels anys cinquanta, va decaure als anys seixanta.

El 1954 aconseguí aparèixer la segona edició del Diccionari de Pompeu Fabra, amb algunes modificacions aportades per la Secció Filològica i amb un pròleg de Carles Riba. Va ser un esdeveniment cabdal, encara que no era una publicació de l'Institut, tot i que estava avalada per l'acadèmia catalana.

Com va escriure Miquel Coll i Alentorn, membre de l'IEC a partir de 1961, aquella va ser una època de pública clandestinitat. "L'Institut -diu Coll- no s'amagava del que feia, però tampoc en feia ostentació. Es considerava una corporació acadèmica i, per tant, al marge de les moltes limitacions que una associació havia de tenir llavors, i per part de les autoritats hi havia l'actitud de no reconèixer-la com a tal corporació acadèmica, però de no negar-li tampoc explícitament la condició de tal."

Entre el 1967 i el 1968 es produïren un seguit de canvis positius. La legalització d'Òmnium Cultural permeté a l'Institut allotjar-se al Palau Dalmases i celebrar-hi les reunions i les festes anuals. Es va fer la primera reforma dels Estatuts de l'Institut amb la creació d'un Consell Permanent elegit per tres anys i reelegible per un segon trienni consecutiu amb un president fix -el primer fou Jordi

A mitjan anys setanta, la majoria de les antigues societats filials es reactivaren i se'n crearen de noves. Tindria una rellevància especial la publicació del Llibre blanc de la natura als Països Catalans, de la Institució Catalana d'Història Natural, el 1977. Al mateix temps, el Congrés de Cultura Catalana s'ocupava, en les conclusions, de l'IEC, encara que considerava imprescindible que experimentés una adequació a les necessitats de la nova època.

Finalment, el juliol del 1977, quan Antoni Alsina i Bofill era president de l'Institut i després de les primeres eleccions espanyoles democràtiques, l'Institut recuperà la Casa de Convalescència. Les obres de rehabilitació i restauració van ser pagades per la Diputació de Barcelona a partir de la presidència de Tarradellas a la Generalitat provisional. No acabaren fins al 1982, a l'inici de la presidència d'Enric Cassasas a l'Institut, i només aleshores l'entitat deixà el Palau Dalmases, disposant del suport econòmic, encara insuficient, de la Generalitat, que encara tenia pocs recursos. Entre el 1970 i el 1977, s'havien creat quatre noves societats filials de l'Institut. Però la transició tampoc no seria fàcil per a l'Institut. Al marge de la qüestió dels recursos, no era fàcil passar d'una mentalitat de resistència a una de gestió de la recerca i de cooperació empenedora amb el poder públic, amb la complicació addicional que la recerca i els seus òrgans, contra el que havia previst

l'Estatut, no van ser traspassats a la Generalitat. Abans del 23 de febrer de 1981, el traspàs de la delegació del CSIC a la Generalitat estava decidit, però després d'aquell esdeveniment no se'n tornà a parlar.

S'inicià un procés de reforma interna amb la creació de la figura del membre agregat, i només el 1978 es produí l'ampliació més gran de la història de l'IEC, amb l'elecció de vint-i-tres nous membres agregats: disset de la Secció de Ciències i sis de la Secció Històrica. Deu anys més tard, el 1988, l'IEC havia passat de vint-i-vuit membres a seixanta-cinc, trenta-sis dels quals eren agregats. El 1978, era elegida la primera dona com a membre de l'IEC: la botànica Creu Casas.

Durant els onze anys que van del 1978 al 1989 foren creades onze societats filials, reconegudes de bell nou, alhora que creixien les antigues. El 1986, la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques se subdividí en tres societats independents. Aquestes i totes les altres societats filials han anat publicant revistes anualment i altres publicacions monogràfiques.

En aquells anys, fruit del consorci amb altres institucions, van néixer diversos centres d'investigació.

La CIRIT, creada per la Generalitat el 1980, començà a subvencionar els cursos, jornades i simposis organitzats per l'Institut, que publicà, el 1984, per encàrrec de la Generalitat, el Llibre blanc de la recerca a Catalunya, primera mostra de la voluntat de participar en la política científica de la Generalitat. L'IEC tornà a ser present al Patronat de la Biblioteca de Catalunya.

La mitjana del nombre de noves publicacions es quintuplicà en comparació amb el període immediatament anterior. Com a entitat acadèmica, l'Institut assumí la responsabilitat dels dictàmens sobre monuments i béns d'interès cultural per a l'Administració catalana, així com els dictàmens sobre escuts i banderes locals. Als anys vuitanta, l'Institut va rebre el llegat de Mercè Rodoreda, entre altres.

Després del metge Alsina i Bofill, presidiren successivament l'Institut l'historiador Joan Ainaud, el químic Enric Casassas i l'historiador Emili Giralt. La presidència del darrer anà del 1986 al 1995.

L'increment d'activitat i de programes de recerca superà aviat les subvencions públiques que rebia l'Institut, que arribà a una situació econòmica molt difícil el 1987. Aquesta crisi es començà a superar gràcies als nous recursos procedents de la Generalitat amb el conveni signat a finals del 1988. Al mateix temps es produïa la reforma dels Estatuts, que consolidava, ampliava i completava el procés reformador iniciat el 1968. Tots els càrrecs passaren a ser temporals a més d'electius i només serien renovables per un segon mandat consecutiu. Ramon Aramon, als vuitanta-dos anys, es jubilava amb una pensió digna, que formava part del pressupost de l'Institut. Aramon havia ocupat el càrrec de secretari general durant quaranta-set anys. S'incorporaven al Consell Permanent de l'Institut els presidents de les quatre seccions, al costat del president, el vicepresident, el tesorero i el secretari general. Ja no es podia tenir, alhora, un càrrec a l'Equip de Govern i a una secció. Els presidents de les societats filials passaren a formar part de les seccions a les quals estaven adscrites i del ple de l'Institut. Els membres agregats passaren tots a numeraris. En arribar als setanta anys els numeraris passaven a emèrits sense perdre cap dret i generaven una vacant a cobrir per elecció. El nombre de numeraris per secció passà de set a vint-i-un, i el total encara s'incrementà en desglossar-se la Secció de Ciències, el 1989, en dues: la Secció de Ciències Biològiques i la de Ciències i Tecnologia. Les seccions ja eren cinc.

El salt cap al futur

Entre el 1989 i els temps més recents, l'Institut experimentà una nova empenta en tots els sentits. El 1991, la Generalitat refermà l'autoritat lingüística de l'Institut. El 1995, s'edità el Diccionari de la llengua catalana de l'Institut. El nombre de premis concedits anualment ha

estat de trenta-quatre, dotze dels quals són destinats a estudiants. Als premis cal afegir-hi quinze borses d'estudi. Entre el 1989 i el 2000 es publicaren 541 monografies i opuscles i 341 números de publicacions periòdiques. La mitjana anual de publicacions en tots els àmbits del coneixement ha passat de 80, als anys noranta, a 102, als primers anys del segle XXI. La reaparició regular de la revista *Estudis Romànics* i l'aparició de *Contributions to Science* es troben entre les novetats del període al costat de les obres complertes de Prat de la Riba i de Pompeu Fabra, així com l'Atles lingüístic del domini català, entre moltes altres obres importants, com ara el *Corpus dels vitralls medievals* i la continuació de la *Catalunya romànica*, l'edició dels manuscrits anteriors a l'any mil.

La Generalitat ha confiat a l'Institut la redacció dels Reports de la Recerca a Catalunya, amb dues entregues: la del 1990 al 1995 i la del 1996 al 2002. Entre el 1996 i el 2003, l'Institut ha organitzat una vintena de jornades científiques o simposis sobre temes diversos. L'Institut, durant aquests darrers setze anys ha adoptat cinc societats científiques com a filials. Així, les societats filials ja han passat a ser vint-i-sis, amb una xifra global de 8.758 socis.

Sota la presidència del matemàtic Manuel Castellet es realitzaren les terceres obres de rehabilitació i condicionament de la Casa de Convalescència i s'adquiriren els nous locals, al proper carrer de Maria Aurèlia Capmany, a finals del segle XX.

El 2002 va ser elegit president de l'Institut Josep Laporte, farmacòleg i exconseller de la Generalitat, que va morir el 2005 sobtadament, i aleshores va ser elegit el sociòleg Salvador Giner per a presidir la nostra corporació.

El 2007, l'any del centenari, ha aparegut la segona edició corregida i augmentada del Diccionari de l'Institut.

Molts més fets, persones i obres caldria esmentar aquí, però el temps no ens ho permet. Qui en vulgui saber més, pot consultar la Història de l'Institut d'Estudis Catalans en

dos volums, apareguts el 2002 i el 2007, i també les memòries anuals d'activitats, publicades des del 1984.

A títol de balanç dels primers cent anys

Com a recapitulació, val la pena recordar els trets generals de la tasca de l'Institut durant aquests cent primers anys d'existència.

1) La llengua catalana evoluciona com totes les llengües vives, però ho ha de fer segons unes normes pròpies per a no degenerar i ha de tenir una llengua estàndard escrita. La tasca de l'Institut en aquest aspecte ha estat bàsica per a la llengua d'una nació sense Estat propi com la catalana. Sense la fixació d'una normativa, hauria resultat quimèrica la normalització lingüística, és a dir, l'ús de la llengua pròpia en tots els àmbits públics, si bé és obvi que en aquest objectiu s'ha progressat, sobretot per la voluntat i la cooperació ciutadanes.

2) Si la cultura catalana ha pogut superar dues dictadures espanyoles, l'IEC hi ha contribuït com a institució acadèmica de referència al costat de moltes altres entitats i gràcies a la fidelitat d'escriptors i lectors a la llengua i la cultura pròpies.

3) L'Institut sempre ha prestat atenció a la globalitat de les terres de llengua catalana, des de l'Alguer fins a la Franja de Ponent i des de la delegació de Perpinyà fins a la d'Alacant passant per la de Castelló. A l'Institut sempre s'han elegit membres residents a tot el domini lingüístic, i en els darrers anys s'ha posat especial atenció a aconseguir que les seccions siguin perseverants en aquest punt. La consciència de la dedicació a l'àmbit sencer supera la insuficient connexió entre territoris per raons polítiques i s'oposa a les tendències a la secessió lingüística, que, allí on s'imposen, perjudiquen la supervivència de la mateixa llengua que volen servir.

4) En l'àmbit de les ciències biològiques, exactes i tecnològiques, gairebé no existirien publicacions en llengua catalana si no fos per les que edita l'Institut. Es tracta d'un

aspecte d'importància evident per a la normalització lingüística i cultural.

5) Moltes obres que són instruments bàsics per a la recerca en els diversos camps del coneixement no haurien estat escrites ni publicades si no les hagués patrocinat i editat l'Institut. En ser adreçades a especialistes, la majoria d'aquestes obres no poden tenir la tirada que hauria pogut resultar rendible per a una empresa editorial corrent. Des del 1907, l'Institut ha publicat 2.920 unitats, entre monografies, miscel·lànies, informes, semblances, discursos, simposis i números de revistes científiques. Aquesta mitjana anual de trenta, que actualment supera el centenar, resulta molt notable si tenim en compte que l'Institut ha compartit les vicissituds i dificultats de la cultura i de la nació catalanes durant un segle tan accidentat com el xx.

6) Per mitjà dels simposis i congressos, l'IEC actua com un àmbit de trobada i de debat entre investigadors d'institucions diverses, que no sempre estan prou comunicades entre si.

7) L'Institut ocupa un lloc destacat en la defensa del patrimoni artístic, monumental, documental i natural de les terres catalanes.

Pel que fa al funcionament intern, l'Institut ha de mantenir un conjunt de normes que provenen dels primers temps, com ara la direcció col·legiada en front del presidencialisme, l'autonomia de les seccions en front del centralisme burocràtic, i l'austeritat i l'eficiència en front de la vanitat corporativa.

Deixeu-me que abans d'acabar llegeixi unes frases del discurs de Rubió i Lluch a la primera festa anual de l'Institut el 1914: "Les acadèmies oficials són relativament estèrils, perquè sols per excepció s'obren a la joventut. Són moltes vegades uns asils de gloriosos invàlids de la ciència i de les lletres, mes no un estadi on entrin els joves (...) La ciència necessita l'experiència de la vellesa i el vigor de la joventut.

Gràcies a ella sorgí aquesta mena de negociat de cultura." Rubió i Lluch es referia a l'Institut. No cal pensar que l'IEC s'omplís de joves, però sorprèn avui que, cap al 1920, un 40 % dels membres de l'Institut tingués menys de quaranta anys, començant pel secretari general. No cal oblidar que l'Institut va ser creat com a alternativa a l'academicisme. Si defensa la seva independència no és per petulància sinó per a ser útil a la societat. Ser membre de l'Institut no s'ha de considerar com un honor (encara que ho és), sinó com una responsabilitat que comporta tant el treball cooperatiu com l'individual. És una norma des de la fundació.

I acabo. Els reptes del segle xxi són grans, però l'Institut, amb els 122 membres numeraris, 52 d'emèrits, 56 de corresponents, un centenar de col·laboradors contractats i administratius i amb el conjunt de socis de les societats filials, assumeix amb autoexigència els nous reptes amb la confiança que pot donar el fet de portar darrere seu cent anys de feina al servei de la cultura catalana.

Llarga vida a l'Institut d'Estudis Catalans!

Albert Balcells. Historiador i membre de l'IEC.

El presidente del Instituto de Estudios Catalanes considera "horroroso" que autores en lengua castellana no vayan a Frankfurt

El presidente del Instituto de Estudios Catalanes (IEC), Salvador Giner, ha señalado que le parecería "horroroso que los escritores que no escriben en catalán y que viven en Cataluña no vayan" a la Feria del Libro de Frankfurt, ya que la sociedad catalana debe ser "abierta".

Giner ha considerado, en un coloquio pronunciado en Barcelona, que la Feria de Frankfurt es "una oportunidad espléndida" para la literatura hecha en Cataluña.

Sin embargo, ha remarcado que Frankfurt se trata de "una feria comercial de libreros y editores", y cree que la proyección internacional de Cataluña "no depende de las ferias".

Otro escándalo en la Feria del Libro de Frankfurt: el conseller Tresserras, Josep Bargalló y Carod Rovira vetan la presencia en el certamen del escritor Valentí Puig

El Instituto Lluç, dirigido por Josep Bargalló, y bajo la supervisión directa del conseller Tresserras y de Carod-Rovira, se ha negado a incluir, entre los más de cien invitados a la Feria de Frankfurt, al escritor Valentí Puig, merecedor de los premios Ramon Lluç, Josep Pla, de la Crítica y Sant Joan.

La literatura y la cultura catalanas serán las invitadas a la Feria del Libro de Frankfurt, la más grande del mundo, que se ha de celebrar este próximo otoño. El Instituto Lluç, ente público catalán equivalente al Instituto Cervantes, finalmente decidió invitar de modo oficial tan sólo a escritores en lengua catalana, en tanto que escritores catalanes en lengua castellana, como Juan Marsé, Eduardo Mendoza, Javier Cercas o Enrique Vila-Matas, podrán ir tan sólo de la mano de sus editores.

La polémica originada por este hecho ha llegado hasta la capital del Meno, de modo que, días atrás, el Frankfurter Allgemeine, el diario más influyente en lengua alemana, acusó a las autoridades catalanas de llevar a la feria a un “equipo de reserva”, después de subrayar que es la primera vez que se invita a una región y no a un país. El diario también recordaba que el contrato obliga a las instituciones catalanas el representar de modo fidedigno la cultura del lugar.

El programa catalán está organizado por la Generalitat, el Instituto Lluç y un Institut d'Estudis Catalans volcado, estos últimos años, al independentismo. El Estado corre con buena parte de los gastos de su programa que –con sus dieciséis millones de euros presupuestados- es el más caro de los presentados hasta ahora en la Feria. También participan organismos oficiales de las Islas Baleares, Perpiñán, Andorra, y el pequeño pueblo sardo de l'Alguer,

donde aún algunos habitantes guardan influencia idiomática catalana.

La no inclusión de Valentí Puig entre los más de cien escritores en catalán invitados a Frankfurt puede tener sus lecturas políticas. Puig, antaño corresponsal y hoy columnista fijo del diario ABC, era director de ABC Cataluña cuando el rotativo madrileño descubrió el viaje de Carod-Rovira a Perpiñán. Del mismo modo, se recuerda el enfrentamiento habido entre Puig y el conseller de Cultura, Joan Manuel Tresserras, en un famoso debate televisivo en el que Puig se ausentó del programa al defender Tresserras el derecho de ETA a atacar con las armas ante la opresión del Estado. Bargalló, como integrante de la cúpula de ERC, tampoco ha escapado a las críticas del Puig columnista. Cabe recordar que Puig está considerado como uno de los más lúcidos analistas de la cultura catalana, más aún desde la publicación de su volumen “El hueso de Cuvier: ¿hacia dónde va la cultura catalana?”, asumido muy negativamente por el nacionalismo catalán más radical.

Otro motivo de ojeriza del nacionalismo radical contra Puig es su significación en pro de la recuperación de la figura de Josep Pla, del que Puig ha sido uno de sus más eminentes estudiosos. Aquí cabe recordar que Pla aún no ha sido asimilado del todo por sectores nacionalistas, si bien no se discute su papel eminente como el mayor prosista del catalán del siglo XX.

Valentí Puig, mallorquín, tiene hoy junto a Porcel la más alta consideración e influencia en las letras catalanas, de modo generalmente no discutido, a través de sus ensayos literarios y políticos, libros de viajes y de cuentos, novelas, lírica y artículos de opinión. Al margen de los encontronazos habidos con los cargos de la Conselleria de Cultura arriba mencionados, todos de ERC o cercanos a ERC, y nombrados “in pectore” aun antes de la formación del Govern, de Puig se rechaza su fidelidad a las posiciones conservadoras, su crítica a la política lingüística de la Generalitat y su rechazo al independentismo catalán. Quizá también su última novela, “La Gran Rutina”, premiada el último verano con el

premio Sant Joan y retrato de la Cataluña del Tripartito, hayan tenido que ver en su marginación oficial del magno evento que le espera a la literatura catalana en Frankfurt.

El president de l'IEC titlla d'"horrorós" que els escriptors que no escriuen en català no vagin a Frankfurt

El president de l'**Institut d'Estudis Catalans** (IEC), **Salvador Giner**, ha assenyalat que li semblaria "horrorós que els escriptors que no escriuen en **català** i que viuen a Catalunya no vagin" a la **Fira del Llibre de Frankfurt**, ja que la societat catalana ha de ser "oberta".

A la vegada, Giner, que ha fet aquestes declaracions durant un menjar-col·loqui de Tribuna Barcelona on també ha estat present l'expresident de la Generalitat Pasqual Maragall, ha comentat que la Fira del Llibre de Frankfurt és "una oportunitat esplèndida" per a la literatura feta a Catalunya.

No obstant això, ha remarcat que Frankfurt es tracta d'"una fira comercial de llibreters i editors", i creu que la projecció internacional de Catalunya "no depèn de les fires".

En aquest sentit, ha citat les traduccions a l'alemany d'autores catalanes com Mercè Rodoreda i Carme Riera i l'interès que Ramon Llull ha despertat recentment, fets que no han necessitat d'aquest tipus d'esdeveniments internacionals.

PRESIDENT DE L'IEC

Salvador Giner vol autors en castellà a Frankfurt

El president de l'IEC, Salvador Giner, i el president de la Secció Filològica de l'IEC, Joan Martí i Castell.

El president de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), Salvador Giner, va assenyalar que li semblaria "horrorós que els escriptors que no escriuen en català i que viuen a Catalunya no vagin" a la Fira del Llibre de Frankfurt, ja que la societat catalana ha de ser "oberta", segons informa La Vanguardia. Giner, que va fer aquestes declaracions durant un menjar col·loqui de Tribuna Barcelona, va dir que la Fira del Llibre de Frankfurt és "una oportunitat esplèndida per a la literatura feta a Catalunya". No obstant això, va remarcar que Frankfurt és "una fira comercial de llibreters i editors", i va dir que la projecció internacional de Catalunya "no depèn de les fires".

En aquest sentit, va citar les traduccions a l'alemany d'autors catalanes com Mercè Rodoreda i Carme Riera i l'interès que l'Institut Ramon Llull (IRL) ha despertat recentment, fets que no han necessitat d'aquest tipus de cites internacionals. La versió donada per Josep Bargalló, director del Llull, i repetida després pel director de la fira, Juergen Boos, sobre els motius de l'absència en la fira dels escriptors en castellà, ha provocat malestar entre els escriptors que Bargalló va consultar dies enrere, abans de publicar la llista oficial de l'ambaixada catalana.

Carlos Ruiz Zafón, en concret, ha desmentit a Boos, qui havia assegurat en una entrevista la presència en la fira de l'autor de *L'ombra del vent*, convidat pel seu editorial. Mentre, el Ministeri de Cultura ha desmentit les paraules de

Bargalló, dient que només les institucions catalanes donen suport als autors en català. "El Ministeri d'Indústria ha concedit de l'ordre dels dotze milions d'euros a les editorials catalanes en els dos últims anys, mentre les de la resta d'Espanya van tenir tres milions. A més, hi ha 50.000 euros per a ajudes a la traducció entre llengües cooficials i 1,67 milions per a l'edició en euskera, gallec i català".

Estatut.- Maragall afirma que el texto "no es garantía" de una presencia catalana fuerte en Europa

El ex presidente de la Generalitat y del PSC, Pasqual Maragall, advirtió hoy de que el Estatut "no es garantía de la presencia fuerte en Europa" por parte de Catalunya, cuya "patria grande" es precisamente Europa, subrayó.

Asimismo, coincidiendo con el primer aniversario del referéndum sobre Estatut, del que él fue uno de los artífices, consideró que no cree que "lo toquen demasiado".

Recientemente, ya dijo que no auguraba un gran recorte del texto tras la próxima sentencia del Tribunal Constitucional (TC) sobre los recursos presentados contra la norma. Maragall también celebró "la buena relación" entre Francia y España ante la propuesta conjunta, expuesta en Luxemburgo, de obtener un nuevo tratado que reemplace el paralizado proyecto de la Constitución Europea.

Maragall lo dijo al presentar al presidente del Institut d'Estudis Catalans (IEC), Salvador Giner, en un almuerzo-coloquio del foro Tribuna Barcelona, con motivo del centenario de la institución catalana.

L'IEC fa cent anys i es reivindica com a organisme solvent i independent

L'Institut d'Estudis Catalans (IEC) ha celebrat aquest 18 de juny el seu centenari. Coincidint amb aquesta fita, el president de l'entitat, Salvador Giner, ha recordat que l'Institut va néixer amb voluntat de ser una acadèmia ambiciosa i patriòtica, responent totalment a les idees del noucentisme. Apel·lant a aquests orígens i a les paraules de fundadors com Prat de la Riba o Pompeu Fabra, Giner ha reivindicat la "solvència intel·lectual i la independència acadèmica" de l'IEC, que, segons ha dit, es plasmen en estudis com els que ha elaborat sobre el canvi climàtic a Catalunya o els relacionats amb l'ús i situació de la llengua catalana.

El president de l'IEC ha repassat els cent anys de l'entitat durant un dinar col·loqui a Tribuna Barcelona, en el qual ha recordat els membres fundadors, entre els quals Enric Prat de la Riba, Eugeni d'Ors, Pompeu Fabra o Josep Puig i Cadafalch. Giner ha remarcat que ells van pensar en una acadèmia "activa, ambiciosa, amb esperit universalista, avançat, racionalista i patriòtic", però ha advertit que no s'ha de caure "en la nostàlgia" perquè el que defineix l'Institut és "l'esperit de modernitat i de futur".

Giner ha recordat també el "període de marginació" que va patir l'IEC durant la dictadura de Primo de Rivera i "l'abolició i persecució" del franquisme. En relació amb el present, el president de l'IEC ha demanat per a la institució "una autoritat sobre el patrimoni artístic i arqueològic català similar a la que ja té sobre la llengua catalana".

Respecte de la Fira de Frankfurt, Giner ha considerat "horrorós" que "els escriptors que no escriuen en català i que viuen a Catalunya no vagin" al certamen, encara que ha considerat que la projecció internacional de Catalunya "no depèn de les fires".

La celebració del centenari ha comptat amb la presència de l'expresident de la Generalitat Pasqual Maragall, que ha

destacat la "concepció moderna des de l'humanisme" que va definir el naixement de l'IEC.

Giner demana per a l'IEC autoritat sobre el patrimoni artístic i arqueològic

Barcelona, 18 juny (EFE).- El president de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), el sociòleg Salvador Giner, ha reclamat avui per a l'IEC "una autoritat sobre el patrimoni artístic i arqueològic català similar al que ja té sobre la llengua catalana".

Giner, que ha pronunciat una conferència en el fòrum de debat Tribuna Barcelona amb motiu del centenari de l'IEC, ha comentat que seria interessant que l'Institut tingués autoritat sobre el patrimoni immens que hi ha a Catalunya, "una autoritat similar a la que té en relació amb la normativa i la gramàtica de la llengua catalana".

En la seva conferència, Giner ha recordat que "només dos mesos després de ser fundat al juny de 1907, l'IEC va impulsar el rescat del patrimoni romànic d'incalculable valor que quedava als Pirineus".

Amb la mirada posada al segle XXI, l'IEC, ha dit Giner, "està en condicions d'elaborar informes sobre l'emigració, la demografia, el futur dels mossos, les necessitats de la indústria o la situació de la xarxa d'infraestructures, a petició del govern, del Parlament o de qualsevol de les comunitats autònomes de parla catalana". EFE.

L'historiador Albert Balcells pronuncia la conferència commemorativa del centenari de la creació de l'IEC

Ara fa cent anys, el 18 de juny del 1907, la Diputació Provincial de Barcelona va acordar mitjançant un acord signat pel seu president, Enric Prat de la Riba, la creació de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), l'acadèmia catalana de les ciències i les humanitats. Per a celebrar aquesta efemèride, l'historiador i expresident de la Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC, Albert Balcells, ha pronunciat la conferència 'Cent anys de vida de l'Institut d'Estudis Catalans', durant un acte presidit per l'alcalde de Barcelona, Jordi Hereu, i el president de l'IEC, Salvador Giner.

Salvador Giner creu que el paper de l'IEC al segle XXI ha de ser elaborar informes sobre temes d'actualitat

Barcelona.- El president de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), Salvador Giner, creu que el paper de la institució en el segle XXI ha de ser elaborar informes i llibres blancs sobre temes d'actualitat importants per a Catalunya, com ara la immigració o les infraestructures. Giner creu que la Generalitat hauria de demanar a l'IEC el seu pronunciament, políticament independent, sobre aquests afers, ja que creu que l'acadèmia nacional catalana està en 'condicions òptimes' per elaborar aquest tipus d'estudis.

Giner ha participat en el fòrum del Tribuna Barcelona aquest dilluns, dia en què es compleixen just cent anys de la creació de l'IEC. Aprofitant aquesta data, el president de l'IEC ha repassat la història i trajectòria de la institució des de la seva creació, el 18 de juny del 1907, fins avui.

Ara que l'acadèmia nacional catalana celebra el seu centenari, Giner ha volgut també reflexionar sobre quin serà el paper de l'IEC en el segle XXI. En aquest sentit, Giner ha destacat que actualment l'IEC està 'en condicions òptimes' per elaborar informes transversals sobre temes importants per al país, entre els quals ha esmentat la immigració, les necessitats de la indústria, els problemes dels boscos o la xarxa d'infraestructures.

Giner ha suggerit que l'IEC podria elaborar informes i llibres blancs sobre qüestions d'aquest tipus a petició del Parlament 'i en condicions econòmicament modestes'. El president de l'IEC ha recordat que aquesta és una institució independent del Govern i de caire apolític, la qual cosa donaria més legitimitat als seus posicionaments.

Giner ha posat com a exemple el decret d'ensenyaments mínims aprovat pel Ministeri d'Educació, que recollia la polèmica tercera hora de castellà. En aquella ocasió, l'IEC va crear un grup d'experts per analitzar la legalitat de la llei i les seves conseqüències, i en va expressar la seva opinió.

Actualment l'Institut d'Estudis Catalans es vertebrava en cinc grans seccions: la Històrico-Arqueològica, la Filològica, la de Ciències i Tecnologia, la de Ciències Biològiques i la de Filosofia i Ciències Socials, de manera que forma 'una acadèmia d'acadèmies', en paraules de Giner. Compta amb uns 200 membres, entre numeraris, emèrits i corresponents, de totes les terres de llengua i cultura catalanes. A més, posseeix 26 societats filials que apleguen més de 8.600 socis dels camps del coneixement més diversos.

FOTO I TALL DE VEU: Salvador Giner creu que el paper de l'IEC al segle XXI ha de ser elaborar informes sobre temes d'actualitat

Barcelona.- El president de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), Salvador Giner, creu que el paper de la institució en el segle XXI ha de ser elaborar informes i llibres blancs sobre temes d'actualitat importants per a Catalunya, com ara la immigració o les infraestructures. Giner creu que la Generalitat hauria de demanar a l'IEC el seu pronunciament, políticament independent, sobre aquests afers, ja que creu que l'acadèmia nacional catalana està en 'condicions òptimes' per elaborar aquest tipus d'estudis.

El president de l'IEC, Salvador Giner, creu que el paper de l'IEC al segle XXI ha de ser elaborar informes sobre temes d'actualitat.

Durada: 42 s

El IEC celebra su centenario apostando por "la solvencia intelectual y la independencia académica"

El Institut d'Estudis Catalans (IEC) celebró hoy su centenario, ya que se fundó hace justo un siglo, apostando por "la solvencia intelectual y la independencia académica" en los temas cruciales de la sociedad actual, según explicó hoy su presidente, Salvador Giner.

Giner hizo, durante el discurso, un repaso a los cien años de existencia del IEC, durante una comida-coloquio de Tribuna Barcelona, en el que recordó a sus miembros fundadores Enric Prat de la Riba, Eugeni d'Ors, Pompeu Fabra y Josep Puig i Cadafalch, entre otros, que pensaron en una academia "activa, ambiciosa, con un espíritu universalista, avanzado, racionalista y patriótico" que correspondió al movimiento intelectual noucentista.

Sin embargo, el presidente dijo que la academia nació en el espíritu noucentista pero "no lo agota" y alertó de que no se debe caer en la "nostalgia", porque la academia se distingue por el "espíritu de modernidad y de futuro". Asimismo, señaló que "el impulso del pueblo catalán se ha contagiado en la academia".

Durante el discurso también estuvieron presentes "el periodo de marginación" que padeció el IEC durante la dictadura de Primo de Rivera y "la abolición y persecución" que sufrió con el régimen de Francisco Franco.

Giner citó algunos de los estudios que el IEC ha realizado recientemente como las consecuencias del cambio climático en Catalunya, el informe sobre el estado de la lengua catalana y la perspectiva de uso social y el proyecto en curso de la catalogación digitalizada y cartográfica del estado y usos del suelo del territorio en lengua catalana.

Por su parte, el ex presidente de la Generalitat, Pasqual Maragall, que también estuvo presente en la comida-coloquio, dijo que la academia nació "con una concepción moderna desde el humanismo" , y de su presidente apuntó

que ha convertido al IEC en "una plataforma transversal de la ciencia y la cultura".

Maragall afirma que el texto "no es garantía" de una presencia catalana fuerte en Europa

BARCELONA, 18 Jun. (EUROPA PRESS) -

El ex presidente de la Generalitat y del PSC, Pasqual Maragall, advirtió hoy de que el Estatut "no es garantía de la presencia fuerte en Europa" por parte de Catalunya, cuya "patria grande" es precisamente Europa, subrayó.

Asimismo, coincidiendo con el primer aniversario del referéndum sobre Estatut, del que él fue uno de los artífices, consideró que no cree que "lo toquen demasiado".

Recientemente, ya dijo que no auguraba un gran recorte del texto tras la próxima sentencia del Tribunal Constitucional (TC) sobre los recursos presentados contra la norma.

Maragall también celebró "la buena relación" entre Francia y España ante la propuesta conjunta, expuesta en Luxemburgo, de obtener un nuevo tratado que reemplace el paralizado proyecto de la Constitución Europea.

Maragall lo dijo al presentar al presidente del Institut d'Estudis Catalans (IEC), Salvador Giner, en un almuerzo-coloquio del foro Tribuna Barcelona, con motivo del centenario de la institución catalana.

El presidente del IEC tacha de "horroroso" que los escritores que no escriben en catalán no vayan a Frankfurt

BARCELONA, 18 Jun. (EUROPA PRESS) -

El presidente del Institut d'Estudis Catalans (IEC), Salvador Giner, señaló hoy que le parecería "horroroso que los escritores que no escriben en catalán y que viven en Catalunya no vayan" a la Feria del Libro de Frankfurt, ya que la sociedad catalana debe ser "abierta".

Giner, que hizo estas declaraciones durante una comida-coloquio de Tribuna Barcelona en la que también estuvo presente el ex presidente de la Generalitat Pasqual Maragall, dijo que la Feria del Libro de Frankfurt es "una oportunidad esplendida" para la literatura hecha en Catalunya.

Sin embargo, remarcó que Frankfurt se trata de "una feria comercial de libreros y editores", y cree que la proyección internacional de Catalunya "no depende de las ferias".

En este sentido, citó las traducciones al alemán de autoras catalanas como Mercè Rodoreda y Carme Riera y el interés que Ramon Llull ha despertado recientemente, hechos que no han necesitado de este tipo de eventos internacionales.

● **Conferència: 'Cent anys d'història de l'IEC'.** Conferència a càrrec de l'historiador Albert Balcells, per commemorar els cent anys de la creació de l'Institut d'Estudis Catalans, que va tenir lloc el 18 de juny de 1907 per dictamen/acord signat per Enric Prat de la Riba. L'acte comptarà amb la presència de l'alcalde de Barcelona, Jordi Hereu. Sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans (c/ del Carme, 47).

CONFERENCIAS

Centenario del IEC. Conferencia conmemorativa del centenario de la fundación del Institut d'Estudis Catalans, a cargo del historiador Albert Balcells, ex presidente de la sección histórico-arqueológica del centro, que hablará sobre los *Cent anys de vida de l'Institut d'Estudis Catalans*. Sala Prat de la Riba del IEC. Carme, 47. A las 19.30 horas.

Tribuna Barcelona Salvador Giner, president de l'IEC, pronunciarà una conferència sobre *L'Institut d'Estudis Catalans i les acadèmies científiques al segle XXI*, al fòrum de Tribuna Barcelona. Presentarà **Pasqual Maragall**, expresident de la Generalitat. Hotel Palace. Gran Via, 668. 13.30 hores. Per inscripció.

IEC Albert Balcells pronunciarà la conferència commemorativa del centenari de la fundació de l'Institut d'Estudis Catalans. Hi assistirà **Jordi Hereu**. Carme, 47. A les 19.15 hores.

L'Institut d'Estudis Catalans fa avui cent anys

Un segle de l'acadèmia nacional de les ciències i les lletres

Avui fa cent anys Enric Prat de la Riba va signar el dictamen de la Diputació de Barcelona que instituïa l'Institut d'Estudis Catalans (IEC). Per commemorar l'aniversari avui es fan dos actes destacats: 'L'Institut d'Estudis Catalans i les acadèmies científiques al segle XXI', un dinar i col·loqui amb l'ex-president Pasqual Maragall i l'actual president del IEC, Salvador Giner; i 'Cent anys d'història del IEC', a càrrec de l'historiador Albert Balcells.

Ara, d'actes (pdf) de celebració del centenari del IEC, se'n fan des de l'octubre i se'n continuaran fent fins al desembre. A més de commemorar el segle del naixement de l'Institut, totes aquestes activitats volen publicitar la tasca que ha dut a terme, analitzar el procés de modernització científica i artística que ha viscut el país i debatre el paper que han de tenir les acadèmies el segle XXI. També han de servir per afermar el compromís de defensa, desenvolupament i difusió de la llengua i la cultura catalanes i per acostar-la a tothom.

Un segle de feina

L'Institut d'Estudis Catalans fou concebut com una corporació plural de creació de ciència i d'organització de la recerca, que havia de tenir una gran incidència social. En fou el primer president Antoni Rubió i Lluch i, a l'origen, van tenir-hi un paper destacat Josep Pijoan i Soteras, Josep

Puig i Cadafalch, Jaume Massó i Pere Coromines, a més de Prat de la Riba (foto).

Des de la constitució de la Mancomunitat de Catalunya (1914), el IEC es va convertir en un organisme d'assessorament i de control tècnic. La Biblioteca de Catalunya va esdevenir un centre de recerca públic, i els filòlegs Antoni M. Alcover i Pompeu Fabra van dirigir el projecte de normativització lingüística. En aquest domini, el IEC va publicar les 'Normes ortogràfiques' (1913), el 'Diccionari ortogràfic' (1917) i la 'Gramàtica catalana' (1918). (L'any 1932, Pompeu Fabra va publicar, a més, el 'Diccionari general de la llengua catalana').

Durant el franquisme el IEC fou suprimit i ostracitzat. Malgrat això i la manca de recursos, va poder sobreviure i publicar la segona edició del 'Diccionari general de la llengua catalana' (1954).

Aquest dilluns es commemora el primer centenari amb diversos actes

100 anys d'Institut d'Estudis Catalans

Jose Soler (laMalla.net)

Un 18 de juny de 1907 Enric Prat de la Riba signava l'acord de la Diputació de Barcelona que creava l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), l'acadèmia catalana de les ciències i les humanitats. Aquest dilluns es commemora el primer segle del naixement de l'IEC amb dos actes que constitueixen el punt central de les celebracions que es venen fent des de l'octubre. Al migdia, un dinar a Tribuna Barcelona presentat per Pasqual Maragall i amb presència del president de la institució, Salvador Giner, amb el col·loqui L'IEC i les acadèmies científiques al segle XXI obre la jornada. Al vespre, la seu de l'IEC acull la conferència Cent anys d'història de l'IEC a càrrec de l'historiador Albert Balcells.

L'Institut d'Estudis Catalans (IEC) compleix aquest dilluns 100 anys i ho fa reflexionant sobre quin ha de ser el seu paper al segle XXI. Una conferència a càrrec del seu president, Salvador Giner, amb el títol L'IEC i les acadèmies científiques al segle XXI és el punt central del dinar-col·loqui d'aquest migdia (13.30 hores) a Tribuna Barcelona. Defensar el patrimoni cultural i científic a més d'analitzar els debats que afecten la nostra societat és un dels papers que ha jugat i ha de continuar jugant la

institució al llarg dels pròxim anys, en opinió de la seva presidència.

L'altre acte del dia és el que se celebrarà a la mateixa seu barcelonina de l'IEC. Es tracta de la conferència Cent anys d'història de l'IEC, que llegirà aquesta tarda a les 19.30 hores, en la qual l'historiador Albert Balcells (membre de la Secció Històrico-Arqueològica) farà un repàs als esdeveniments més importants de la història de l'Institut d'Estudis Catalans.

Aquests dos actes suposen el punt central programa general del Centenari de l'Institut d'Estudis Catalans, que va començar el passat mes d'octubre i que es clourà el 14 de desembre amb un acte acadèmic.

Maragall afirma que el texto 'no es garantía' de una presencia catalana fuerte en Europa

El ex presidente de la Generalitat y del PSC, Pasqual Maragall, advirtió hoy de que el Estatut "no es garantía de la presencia fuerte en Europa" por parte de Catalunya, cuya "patria grande" es precisamente Europa, subrayó.

Asimismo, coincidiendo con el primer aniversario del referéndum sobre Estatut, del que él fue uno de los artífices, consideró que no cree que "lo toquen demasiado".

Recientemente, ya dijo que no auguraba un gran recorte del texto tras la próxima sentencia del Tribunal Constitucional (TC) sobre los recursos presentados contra la norma.

Maragall también celebró "la buena relación" entre Francia y España ante la propuesta conjunta, expuesta en Luxemburgo, de obtener un nuevo tratado que reemplace el paralizado proyecto de la Constitución Europea.

Maragall lo dijo al presentar al presidente del Institut d'Estudis Catalans (IEC), Salvador Giner, en un almuerzo-coloquio del foro Tribuna Barcelona, con motivo del centenario de la institución catalana.

Maragall afirma que el texto "no es garantía" de una presencia catalana fuerte en Europa

El ex presidente de la Generalitat y del PSC, Pasqual Maragall, advirtió hoy de que el Estatut "no es garantía de la presencia fuerte en Europa" por parte de Catalunya, cuya "patria grande" es precisamente Europa, subrayó.

Asimismo, coincidiendo con el primer aniversario del referéndum sobre Estatut, del que él fue uno de los artífices, consideró que no cree que "lo toquen demasiado".

Recientemente, ya dijo que no auguraba un gran recorte del texto tras la próxima sentencia del Tribunal Constitucional (TC) sobre los recursos presentados contra la norma.

Maragall también celebró "la buena relación" entre Francia y España ante la propuesta conjunta, expuesta en Luxemburgo, de obtener un nuevo tratado que reemplace el paralizado proyecto de la Constitución Europea.

Maragall lo dijo al presentar al presidente del Institut d'Estudis Catalans (IEC), Salvador Giner, en un almuerzo-coloquio del foro Tribuna Barcelona, con motivo del centenario de la institución catalana.

INFORME DE L'OMBUDSMAN' ESPANYOL A LES CORTS

Tots menys el PP retreuen a Múgica la pugna anti-Estatut

► El Defensor del Poble admet que ha de coordinar-se amb el Síndic de Greuges

LUZ SANCHIS
MADRID

El Defensor del Poble, Enriqué Múgica, va rebre ahir una allau de crítiques de tots els grups menys del PP en la seva compareixença davant la comissió Congrés-Senat per presentar la seva memòria del 2006. La causa, la seva furibunda oposició a l'Estatut i el seu enfrontament amb el Síndic de Greuges, Rafael Ribó, per negar-se a cedir-li les competències que li atorga la llei catalana.

Múgica va evitar respondre a les crítiques més enllà d'insistir en el fet que ha impugnat l'Estatut «perquè no garanteix la igualtat dels ciutadans». Només va admetre que cal solucionar el seu «conflicte» amb el Síndic mitjançant un conveni de col·laboració amb «la Generalidad [sic] del qual no va avançar res.

Josep Maldonado, de CiU, va obrir el foc acusant-lo de «falta de respecte» a la llei i a la voluntat dels catalans que van aprovar l'Estatut en referèndum, i li va retreure que s'estigui convertint en un «referent dels sectors antiautonomistes» i estigui generant «sensació d'agressió». Maldonado va recordar que el nomenament de Múgica es va fer perquè defensés els ciutadans, no perquè es fiqués en política, per això li va demanar que dimetís i manifestés les seves opinions «com un ciutadà més».

«SUPERMAN INVOLUCIONISTA» // A mesura que avançava la intervenció, i davant les cares d'enúig de Múgica, Maldonado va anar apujant el to. I va acabar qualificant-lo de «Superman dels sectors involucionistes» i «hooligan». IU-MCV també li va reclamar la dimissió i el va acusar de «no estar a l'altura de les circumstàncies». Isaura Navarro li va retreure que s'escudís en el recurs davant el Tribunal Constitucional per no acatar el contingut de la llei, per la qual cosa el va anomenar «insubmis».

D'aquesta manera li va sol·licitar

►► Múgica (esquerra), amb Agustí Cerdà (ERC), ahir al Congrés.

«un esforç» per complir la legalitat tot i que va desitjar que deixés la institució pel seu comportament «excessiu i incompatible» amb l'exercici del seu càrrec. El senador de l'Entesa Josep Maria Batlle va assenyalar la incongruència que suposa impugnar «gairebé tot» el text quan altres lleis n'han «copiat» articles. Menys agressius, els socialistes van dubtar de la seva «prudència pel que fa a l'exercici de la legitimitat».

Com de costum, Múgica va recordar el seu passat de lluitador «per la llibertat i per la igualtat» i hi va emmarcar la «diligència» amb què ha actuat davant l'Estatut. En qualsevol cas, va començar tothom a esperar el dictamen del Constitucional sobre els recursos perquè el tribunal és «l'últim decididor». La setmana que ve es preveu una sessió igual de tensa, ja que ha de presentar el seu informe al ple de la Cambra. ■

BATUDA ANTITERRORISTA

Els grapos detinguts volien atemptar amb explosius

JORDI CORACHÁN
BARCELONA

Els sis membres del GRAPO detinguts dimecres passat a Barcelona planejaven atemptats amb explosius. A aquesta conclusió han arribat els investigadors de la Guàrdia Civil després d'analitzar la documentació trobada dimarts en un zulo proper al santuari de la Mare de Déu de Lourdes, a Arenys de Munt, on també van aparèixer armes.

En el registre de la casa d'un d'ells, Jorge García Vidal, els agents van confiscar pólvora, detonadors i temporitzadors per a la fabricació d'artefactes explosius. Aquest fet, juntament amb els manuals per al muntatge trobats, permet als investigadors assegurar que el GRAPO planejava fer un salt qualitatiu en els seus atemptats, ja que mai havia col·locat bombes.

En un altre zulo, descobert dissabte a Múrcia, va aparèixer la pistola amb què presumptament García Vidal va assassinar el 6 de febrer del 2006 a Saragossa Ana Isabel Herrero, dona de l'empresari Francisco Colell. ■

Tribuna Barcelona

L'Institut d'Estudis Catalans i les acadèmies científiques al segle XXI

Salvador Giner
President de l'Institut d'Estudis Catalans

Presentació:
Pasqual Maragall
Expresident de la Generalitat

Tribuna Barcelona el convidà al dinar-conferència-col·loqui que se celebrarà el dilluns dia 18 de juny, a les 13.30 hores, al Saló Gran Via de l'Hotel Palace de Barcelona (antic Hotel Ritz).

Reserves per rigorós ordre d'inscripció:

Tel. 93 280 66 88 Fax: 93 280 28 22 o e-mail, abans del dissabte dia 16 de juny a les 14.00 hores.

Preu del dinar: 40 €

► <http://www.tribunabarcelona.com> Email: info@tribunabarcelona.com

El Ministerio de Sanidad y los editores de diarios firman un convenio para prevenir el consumo de alcohol entre adolescentes

El Ministerio de Sanidad y Consumo y la Asociación de Editores de Diarios Españoles, AEDE, han firmado un convenio marco de colaboración para prevenir el consumo de alcohol entre adolescentes. Entre otras medidas, el acuerdo establece que los diarios de AEDE insertarán en sus páginas distintas campañas publicitarias divulgativas, folletos de prevención y estudios sanitarios elaborados por el ministerio. Los editores empezarán a aplicar también un código de autorregulación publicitaria en los anuncios de alcohol, y promoverán la inclusión en éstos de una advertencia sanitaria.

La firma del convenio corrió a cargo de Elena Salgado, ministra de Sanidad y Consumo, y Jaime Castellan, presidente de AEDE. Salgado destacó la importancia de la concienciación social para prevenir el consumo de alcohol entre adolescentes. Lamentó que este problema siga considerándose banal entre jóvenes y lejano por los padres, porque si bien el 94 por ciento de los mayores de 18 años considera que éste es un problema muy o bastante importante, sólo el 15 por ciento considera que podría afectar a sus hijos. «La realidad», expuso la ministra, «es que el 64 por ciento de los menores ha consumido alcohol, y que uno de cada tres menores reconoce haberse emborrachado en el último mes».

Jaime Castellan subrayó la rapidez con que ha cristalizado el acuerdo entre el ministerio y los editores, asignó una especial trascendencia a la autorregulación publicitaria en estas materias, «una decidida apuesta de AEDE ahora y para el futuro», e indicó la voluntad de su asociación por sumarse a este tipo de campañas que promueve el ministerio en la prevención de problemas sociales.

«Queremos participar en una serie de medidas para involucrar al conjunto de la sociedad en la prevención de estos problemas, porque entendemos que es la única medida verdaderamente eficaz», dijo Castellan. «Por eso queremos participar en iniciativas publicitarias, y a la vez sobre todo queremos trabajar y colaborar con el ministerio desde el punto de vista editorial, reflejando la gravedad del problema en cuantas secciones periodísticas sean especialmente seguidas por los jóvenes».

El convenio prevé la elaboración de un código de autorregulación para la protección de la salud y la prevención del consumo de bebidas alcohólicas entre menores de edad, mediante el cual los editores de diarios se comprometen, entre otros aspectos, a no insertar publicidad de bebidas alcohólicas en ninguna publicación o sección que vaya dirigida a menores de dieciocho años ni en las portadas y contraportadas de los periódicos, así como a que en dichos anuncios no aparezcan niños o adolescentes.

También se comprometen a no insertar anuncios publicitarios que asocien el consumo de bebidas alcohólicas con una mejora del rendimiento físico o laboral o con propiedades terapéuticas, con efectos sedantes o estimulantes, con la conducción de vehículos o con el manejo de armas u otros productos peligrosos. Tampoco los que asocien el consumo de bebidas alcohólicas con significados y comportamientos que expresen odio social, profesional o sexual o con actitudes discriminatorias por razón de sexo.

Además, el código de autorregulación no permitirá anuncios que estimulen el consumo immoderado de bebidas alcohólicas o ofrezcan una imagen negativa de la abstinencia o de la sobriedad, ni los que subrayen como cualidad positiva de las bebidas su contenido alcohólico; y promoverán entre la industria publicitaria española «centrales, medios, agencias de publicidad y anunciantes» una creatividad en sus originales de prensa que respete los contenidos del código.

El Ministerio de Sanidad y Consumo, por su parte, prestará una especial atención a la prensa escrita en la difusión de las campañas de publicidad dedicadas a la prevención del consumo de alcohol entre los menores. Por cada uno de los anuncios insertados, la AEDE promoverá entre sus asociados la inclusión gratuita de otro anuncio publicitario.

Los editores también insertarán gratuitamente una vez al año, como encarte y preferiblemente en los suplementos dominicales, un folleto informativo sobre los efectos del consumo de alcohol entre los menores que elaborará y producirá el Ministerio de Sanidad y Consumo.

La AEDE, además, promoverá entre sus asociados la inclusión, junto a cualquier anuncio de publicidad de una bebida alcohólica, de un mensaje en el que se advierta de los datos que el consumo de bebidas alcohólicas puede producir a los menores de edad, sin que ello afecte a la integridad del trabajo creativo contenido en el anuncio publicitario.

El Ministerio de Sanidad y Consumo se compromete a mantener puntualmente informada a la AEDE sobre los estudios médicos que se realicen, tanto en España como en otros países, sobre el impacto que el consumo de bebidas alcohólicas produce en la salud de los menores de edad.

La última Encuesta Escolar de la Delegación del Gobierno para el Plan Nacional sobre Drogas señala que dos de cada tres adolescentes españoles entre 14 y 18 años piensan que el consumo de alcohol durante los fines de semana no comporta riesgos para la salud.

La Ministra ha señalado que la escasa percepción de riesgo de los menores frente al consumo de alcohol puede generar un importante problema de salud a corto y medio plazo. Según datos recientes, la edad de inicio en el consumo de alcohol se sitúa en España en los 13,7 años, el porcentaje de escolares consumidores de alcohol se sitúa en el 64% de los encuestados y más de uno de cada tres menores reconoce que se ha emborrachado en los últimos treinta días.

Salgado ha explicado que en la actualidad disponemos de numerosos estudios médicos en los que los profesionales sanitarios alertan sobre las graves consecuencias físicas y psíquicas derivadas del consumo de alcohol, aunque sea de forma esporádica, por los menores. Se han demostrado efectos perjudiciales en su crecimiento, en su maduración sexual y en el desarrollo de su cerebro, y alteraciones de conducta como déficits de atención, problemas de concentración y memoria o agresividad en sus relaciones personales.

Tras la firma del convenio, la Ministra ha presentado la campaña que va a emprender el Departamento para frenar el notable incremento en el consumo de alcohol entre los adolescentes españoles. Se trata de una campaña informativa con doble creatividad: «una dirigida a jóvenes entre los 13 y 18 años y otra, a sus padres» sobre el riesgo que supone el consumo de alcohol, desmitificando el carácter socializador e inocuo para la salud que se le atribuye.

La campaña tendrá un presupuesto inicial de 2,2 millones de euros y se difundirá entre el 11 y el 27 de junio. Durante este tiempo se realizarán 1.100 pases del spot realizado en televisiones públicas y privadas de ámbito nacional. Se insertarán 345 cuñas de radio y se colocarán 5.151 carteles en expositor de mobiliario urbano. También se difundirá en prensa e Internet.

Bajo el lema «El alcohol daña tu cuerpo y tu cerebro. El alcohol te destruye por partida doble», la creatividad elaborada específicamente para los adolescentes mostrará imágenes, simulando visión doble, de actitudes de derrota e insatisfacción de los jóvenes consumidores de alcohol. Esta creatividad será utilizada en los medios audiovisuales e Internet, que llegan con más facilidad al público joven.

La segunda creatividad está dirigida a los padres y se utilizará en las inserciones de prensa, en la cartelera exterior y en un folleto, que será ampliamente difundido. Con el mensaje: «No siempre son los hijos de los demás quienes se emborrachan los fines de semana», el folleto informa a los padres de algunos de los datos extraídos de la Encuesta Escolar sobre consumo de drogas y expone de forma sencilla los efectos perjudiciales que el alcohol puede tener sobre la salud de sus hijos adolescentes. Además, recomienda acudir a los profesionales de los centros de salud para obtener más información.

Para finalizar, la Ministra ha mostrado su satisfacción por el acuerdo alcanzado con la AEDE. «Creemos que esta es la línea de colaboración necesaria entre la sociedad civil y los poderes públicos, que estamos seguros va a redundar en una mejora de la salud de nuestros niños y adolescentes».

Cent anys de l'Institut d'Estudis Catalans

Puig i Cadafalch va fer l'antic porxo d'entrada a l'església d'Andorra la Vella i l'últim pis del campanar

ANTONI POL

Arquitecte.

redaccio@andorra.elperiodico.com

L'Institut d'Estudis Catalans (IEC) celebra cent anys d'existència i ho recorda amb una excel·lent exposició de la qual tenim la sort de gaudir al santuari de Meritxell fins al dia 17 vinent, gràcies a la col·laboració entre l'IEC, la Societat Andorrana de Ciències, el Ministeri del Portaveu, Cultura i Ensenyament Superior i el Comú de Canillo.

Les institucions, és cert, estan per sobre de les persones perquè la seva finalitat les transcendeix, ja que persegueixen un interès públic i general, al més ampli possible. Però no és menys cert també que les persones fan les institucions.

Entre les persones que han estat o són membres numeraris i corresponents de l'IEC, el nombre total dels quals no arriba als 500, entre els vuit primers membres cal destacar la figura de Josep Puig i Cadafalch (6), arquitecte, per la relació que va establir amb Andorra, entre altres moments i estudis, com ara l'arquitectura romànica a Catalunya 1909-1918, durant els anys 30 i 40 del segle XX va deixar diverses obres com a arquitecte, entre les quals cal esmentar l'antic porxo d'entrada a l'església arxiprestal d'Andorra la Vella i l'últim pis del campanar. Després, Pompeu Fabra (15), gramàtic i lexicògraf, que, entre altres relacions amb el nostre país, s'hi va desplaçar expressament per poder fer el testament en català. Ferran Valls i Taberner (28), jurista, el 1920 va redactar la seva obra sobre Privilegis i ordinacions de les valls pirinenques, entre les quals hi havia la vall d'Andorra. Antoni Griera (31), filòleg, que el 1960 va publicar l'Atlas lingüístic d'Andorra. Ramon d'Abadal (41), filòleg i lingüista, el 1969

escriu sobre el Tristany català d'Andorra. Joan Coromines (51), lingüista, amb el Diccionari etimològic. Jaume Vicens i Vives (55), historiador, el 1948, amb uns estudis sobre el Montseny i Andorra. Lluís Solé i Sabarís (63), geòleg, amb els seus estudis i cartografia del 1944. Pau Vila (67), geògraf, amb els seus estudis de 1925 a 1930. Josep Maria Font i Rius (74), historiador del dret, amb els seus estudis del 1955 i el 1956. Ramon Folch (93), ecòleg, amb la direcció de l'estudi sobre el patrimoni natural d'Andorra del 1979. Lluís Casassas (141), geògraf, el 1975. Joan Vilà i Valentí (142), geògraf per diversos textos entre el 1997 i el 2005. Joan Becat (171), geògraf, per diversos treballs, entre d'altres, El bosc andorrà, de 1979. I Ramon Faus, Joan Triadú i Lluís Figa i Faura.

I, entre els corresponents : Jean Auguste Brutails, historiador, amb la Contume d'Andorre, del 1904. Pere Pujol i Tubau, historiador, per diversos textos entre el 1917 i el 1925. Pierre Vilar, historiador, pel treball de Catalunya dins l'Espanya moderna, entre 1965 i 1968. Philippe Wolff, historiador, per l'estret lligam amb Andorra. Marcel Durliat, historiador, pels estudis de l'escultura romànica de 1956. Cebrià Baraut, historiador, pels treballs dels monuments andorrans, els quaderns d'estudis andorrans i el catàleg de la vall d'Andorra des del 1965.

Altres membres de l'IEC han estat lligats de maneres molt diverses amb Andorra: Ramon Faus, Enric Casassas, Josep Laporte, Joan Triadú, Màrius Foz, Lluís Figa i Faura, Joandomènec Ros, Alfred Giner, Antoni Lloret, Salvador Giner...

L'andorrana Lídia Rabassa, lingüista, forma part també de l'IEC com a membre corresponent des de fa poc. A aquest potencial humà cal afegir-hi els més de 8.000 membres de les 26 societats filials que completen i vertebreren l'Institut d'Estudis Catalans arreu dels països catalans.

Gràcies a tots per haver-nos permès conèixer i saber més coses i millor.

11-M ▶ Els informes finals

Advocat Segura: «Vau matar gent treballadora i pacífica»

▶ El lletrat de l'associació de Manjón es dirigeix als que resultin culpables

▶ El magistrat crida l'atenció a la fiscal per censurar alguns periodistes

MARCO SCHWARTZ
MADRID

La presentació dels informes finals sol ser la fase més àrida dels judicis. Consisteix en llargues i monòtones lectures d'uns fets ja relatats fins a l'infinit. En el cas de l'11-M passa tot el contrari. Aquesta fase, que va començar dilluns amb la intervenció del fiscal en cap de l'Audiència Nacional, Javier Zaragoza, està desencadenant un torrent d'emocions contingudes. La fiscal del cas, Olga Sánchez, va carregar ahir contra alguns periodistes pel seu tractament infor-

▶ Diversos processats segueixen el judici des de l'habitacle blindat, ahir.

De Pablo diu que el judici no aclarirà «tota la veritat»

▶ L'advocat de l'Associació d'Ajuda a les Víctimes de l'11-M, José María de Pablo, va acusar ahir el fiscal en cap de l'Audiència, Javier Zaragoza, d'haver faltat el respecte a les víctimes que representa per afirmar dilluns passat que algunes acusacions han provocat una «esquizofrènia judicial». De Pablo va negar que abandonés en cap moment el paper d'acusador i va al·legar que la seva única missió ha estat esbrinar «tota la veritat» de l'11-M, perquè així, va dir, l'hi han reclamat els seus representats. «Se sap part de la veritat, però no tota», va dir.

▶ «Pel prec d'aquestes víctimes m'he vist obligat a mantenir la meua estratègia processal», es va justificar De Pablo, que va insistir en l'existència d'una «quarta trama» que no va saber sustentar. «En el meu escrit no dic que ETA o policies estiguin en la trama, però tampoc ho nego», va dir, i va avisar que l'11-M no es tancarà amb la sentència, ja que «hi ha altres processos oberts». En suma, va suggerir que la teoria de la conspiració durarà.

matiu del procés, que va considerar «indigne» de les víctimes.

El lletrat de l'Associació 11-M Afectats del Terrorisme, Antonio Segura, va denunciar al seu torn la «greu irresponsabilitat» de José María Aznar per la «foto de les Acores». En un dels moments més emotius del judici, Segura va demanar als que resultin culpables de la massacre que «no oblidin» que el seu crim va acabar amb la vida de persones «pacífiques, treballadores i honestes», que, va dir, rebutjaven en la seva majoria, com la societat espanyola, la guerra de l'Iraq. Els processats el van escoltar capots en l'habitacle blindat.

RETRETS // La intervenció de la fiscal va comportar moments de tensió amb el president del tribunal, Javier Gómez Bermúdez. La representant del ministeri públic va afirmar que alguns periodistes que han informat de l'11-M són «persones que potser van aprovar la carrera de periodisme, però no tenen l'altura i la grandesa d'una professió tan important

en una societat democràtica».

—Vostè s'excedeix dels límits d'un informe jurídic. Recondueixi el seu informe —li va clavar el jutge.

—S'han publicat i dit coses d'aquest ministeri fiscal i d'altres parts que hem treballat...

—Podrà exercir les sancions que consideri oportunes, però no podem dedicar més temps a retrets als que no són parts processals —la va tallar el jutge Bermúdez.

—No he pretès fer retrets personals o particulars, i no és costum d'aquest fiscalia insultar a ningú —va tancar la fiscal.

—MANDRETA // Després va intervenir el fiscal Carlos Bautista, que, amb una oratòria brillant i cops d'humor, va respondre a les parts que han qüestionat proves de la causa i va desmuntar els motius de nul·litat al·legats per alguns lletrats. Després de defensar que totes les proves es van obtenir conforme a la llei, Bautista va ironitzar sobre el zel legalista exhibit en aquest procés per alguns advocats: «Pel fet que no es di-

guin Patxi i no portin txapela, ¿no és terrorisme?».

El fiscal es va mofar de la «mandreta» d'alguns lletrats que han basat part de la seva estratègia en informacions de premsa. En resposta a una part que ha sol·licitat la nul·litat de la causa perquè la declaració policial del seu client es va fer en presència de diversos advocats, va dir: «Probablement em vaig perdre algun capítol de dret processal de Barrio Sésamo». Bautista va considerar necessari clarificar l'estatut del confidant amb l'objectiu de superar les «lacunes» en la relació amb els xivats policials. De José Emilio Trashorras va dir que és «un pervers».

L'advocat Segura va citar el judici de l'11-M com a exemple del respecte de la justícia espanyola als drets humans en contraposició al que passa a Guantánamo. Respecte als explosius, va dir que en té prou de saber que es va utilitzar «dinamita» i va demanar «als que no saben d'explosius, que s'abstinguin de fer-ho», en al·lusió a alguns experts que van intervenir en l'informe pericial. ■

Tribuna Barcelona

L'Institut d'Estudis Catalans i les acadèmies científiques al segle XXI

Salvador Giner
President de l'Institut
d'Estudis Catalans

Presentació:
Pasqual Maragall
Expresident de la Generalitat

Tribuna Barcelona el convida al dinar-conferència-col·loqui que se celebrarà el dilluns dia 18 de juny, a les 13.30 hores, al Saló Gran Via de l'Hotel Palace de Barcelona (antic Hotel Ritz).

Reserves per rigorós ordre d'inscripció:
Tel. 93 280 66 88 Fax: 93 280 28 22 o e-mail,
abans del dissabte dia 16 de juny a les 14.00 hores.
Preu del dinar: 40 €

► <http://www.tribunabarcelona.com> Email: info@tribunabarcelona.com

Els set caps d'Egunkaria, a judici

▶ L'AUDIÈNCIA NACIONAL va rebutjar ahir el recurs presentat contra els set responsables del diari *Egunkaria* que es van oposar a seure en el banc dels acusats perquè només els acusa l'acció popular que representa les Víctimes del Terrorisme. El fiscal demana que s'arxivi per entendre que no hi ha delicte. No obstant, pel tribunal és suficient que una de les parts demani la celebració del judici perquè la vista se celebri.

La Generalitat valenciana ordena silenciar TV-3

▶ A MÉS del «cessament immediat» de les emissions a la comunitat, l'Administració autonòmica va imposar ahir una multa de 300.000 euros a Acció Cultural del País Valencià per una «infracció molt greu», per haver distribuït el senyal de la televisió pública catalana en una àrea que suporta el milió d'habitants «sense la preceptiva concessió». Acció Cultural va anunciar que hi interposarà un recurs. EFE

L'Estat analitzarà el partit Espanya-Catalunya

▶ L'ADVOCACIA de l'Estat estudiarà les circumstàncies en què es va produir el partit de futbol sala entre un equip d'Espanya i un altre de Catalunya a Rússia «per si hi pogués haver usurpació indeguda de signes nacionals», segons va anunciar ahir el portaveu del PSOE al Congrés, Diego López Garrido. Aquest va destacar que el partit va enfrontar «associacions privades», i per això no tenia «oficialitat». EFE

De la miraculosa salvació del IEC a l'esllanguiment

L'Institut d'Estudis Catalans va ser creat per Prat de la Riba el 18 de juny d'ara fa cent anys. L'aniversari coincideix amb l'aparició del segon volum de la història de l'acadèmia, corresponent als anys difícils de la potsguerra, i arriba als temps recents. Ha estat redactat pels historiadors Albert Balcells, Santiago Izquierdo i Enric Pujol, i conté material inèdit o poc conegut.

El 18 de juny de l'any 1907, Enric Prat de la Riba, president de la Diputació de Barcelona, signava, mitjançant un dictamen-acord, la constitució de l'Institut d'Estudis Catalans. La mateixa corporació, més de tres decennis més tard, va fer diversos intents d'esborrar l'organisme del mapa o integrar-lo dins el règim, desnaturalitzant-lo. Però no hi va reeixir. La conflictiva història entre la Diputació de Barcelona franquista i el IEC, plena de cops de sort determinants, és explicada amb detall al segon i darrer volum de la *Història de l'Institut d'Estudis Catalans*, corresponent a l'etapa que va de 1942 fins als nostres dies. El volum és obra de tres historiadors, Albert Balcells, Santiago Izquierdo i Enric Pujol, que han treballat amb material d'arxiu, correspondència i dietaris, inèdit o molt desconegut. El llibre ha estat coeditat pel IEC i l'editorial Afers.

El primer cop de sort va ser el fracàs de l'Instituto Español de Estudios Mediterráneos, l'organisme franquista que va ocupar els locals del IEC, la Casa de Convalecència. L'any 1943, aquest institut es va quedar sense padris –Ferran Valls i Taberner va morir-se i Serrano Suñer va caure en desgràcia– i la Diputació se'n desentengué. El juny de 1945, reduït a fundació privada, deixa la Casa de Convalecència i es trasllada a una torre de Sarrià.

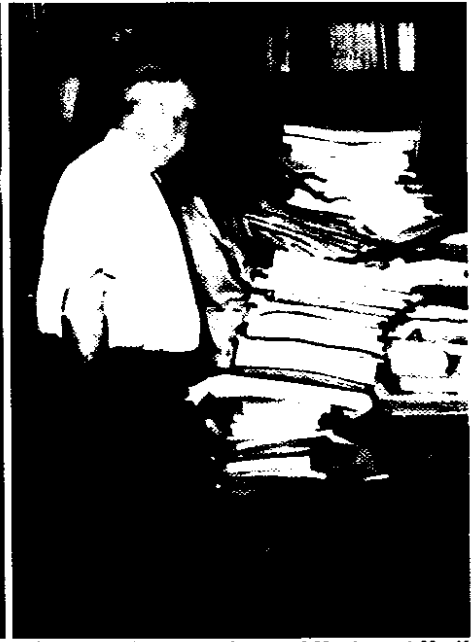
Però abans d'això havia caigut una tempesta sobre l'afeblit IEC. El gener de 1944 la Diputació pren la decisió de considerar "subsistent" l'Institut d'Alta Cultura creat per la corporació el 1907 amb la intenció que, amb el nom d'Instituto Catalán de Estudios Superiores, fos incorporat al Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC), que havia obert una delegació a Barcelona. Per sort, des de 1942 el IEC, de forma semiclandestina, havia reprès les sessions i activitats. Si no hagués estat operatiu, l'intent de desnaturalització per part de la Diputació hauria pogut ser viable, consideren els historiadors. I a més, Madrid va ajudar el IEC, curiosament, en retardar l'aprovació del projecte i, finalment, denegar-lo. Però el IEC encara va rebre una segona ajuda: del CSIC, que no va veure amb bons ulls el nou institut. El director de la delegació del CSIC a Barcelona, mossèn Vives, va rebre l'ordre d'evitar contactes amb el nou institut de la Diputació.

Els anys següents, els membres del IEC van parlar amb els diputats provincials, sense fer-se gaires il·lusions, per recuperar la Casa de Convalecència i obtenir el reconeixement oficial. Però el 1955 van obtenir per resposta una nova amenaça. La Diputació va acordar de crear una institució de cultura amb finalitats semblants a les

del IEC, "que en el pensament dels organitzadors comportaria l'absorció i finalment la dissolució de la Nostra Acadèmia", va advertir Carles Riba en un ple del IEC. Es tractava de fer un Instituto Catalán San Jorge de Estudios e Investigaciones Locales. Si bé l'avantprojecte deia que la institució no s'havia d'entroncar amb cap d'anterior, després s'esmentava el IEC i se'n preveia l'absorció. La idea va ser rebuda amb moltes suspicàcies a Madrid. El ministeri d'Educació va demanar la supressió de l'adjectiu "Catalán", a més de deixar ben clara, en el nou text refet pel ministeri, la incorporació de "la institució denominada 'Institut d'Estudis Catalans'". Però finalment el ministeri, tot i haver treballat en la reforma del projecte, va negar-se a aprovar-lo. Devia pensar que seria el cavall de Troia del IEC i va evitar el risc que la Diputació aixoplugues i impulsés activitats científiques i culturals expressades, oralment i per escrit, en llengua catalana.

Després del fracàs, la Diputació va convertir, el 1958, el seminari de filologia que mossèn Antoni Griera havia muntat a Sant Cugat en Instituto Internacional de Cultura Románica per tal d'acreditar que, com algunes altres corporacions provincials, també creava institucions d'alta cultura. L'existència de la institució de Griera, consideren els historiadors, es convertí en un obstacle complementari per a qualsevol futur acord entre la Diputació i el IEC.

Griera era un enemic important del IEC. El 1960 va ordenar l'inventari dels materials que es conservaven a la Casa de Convalecència, procedents de les Oficines Lexicogràfiques del IEC, però es van fer gestions i els materials no sortiren de Barcelona. Les dificultats per a reprendre la vida acadèmica del IEC van venir en primer lloc per l'ocupació dels locals, però, en segon lloc, diuen els historiadors, per l'actitud del mossèn, que no oblidava la seva expulsió del IEC el 1935. El 1943 va treure un *Boletín de Dialectología Española* que era continuació del *Butlletí de Dialectologia Catalana* que havia dirigit al IEC. I l'any 1943 va intentar endur-se els cedularis lexicogràfics de la Secció Filològica del IEC i possessionar-se dels locals de l'Institut a la Casa de Convalecència, però li ho va impedir l'Instituto Español

Sessió del IEC a casa de Puig i Cadafalch, el Sant Jordi de 1952. A l'esquerra de Puig, Riba, Fontserè, Aramon i Sagarra. Aramon i Montserrat Martí al pis de la Gran Via, cap al 1960. A sota, excursió de la Societat d'Estudis Històrics a Folgueroles, el 1947. El tercer de l'esquerra és Miquel Coll i el segon de la dreta, Jordi Carbonell. Recepció de Carner al Palau Dalmases, seu del IEC, el 1970. D'esquerra a dreta, Coll, Casacuberta i Carner.

de Estudios Mediterráneos, que els tenia al seu poder.

L'Institut d'Estudis Catalans va haver de guanyar més batalles. En el capítol financer, en va guanyar una de molt important. El IEC tenia capital ingressat a diverses entitats bancàries, amb el qual es nodrien alguns premis. L'Instituto Español de Estudios Mediterráneos i la Diputació, primer, i la delegació barcelonina del CSIC, després, intentaren fer seus aquests valors. Ho impedí el sentit de responsabilitat dels directors dels bancs i la persuasió de Ramon Aramon, secretari del IEC. El litigi es va allargar fins el 1947 i va ser la primera batalla guanyada pel IEC en l'àmbit legal. La lluita havia començat el 1943. Aquell any es va saber que el franquista Ferran Valls i Taberner, la

persona que tenia més càrrecs acadèmics en aquella immediata postguerra, havia tret de la caixa del IEC els resguards dels valors per als premis que es custodiaven al Banco Hispano Colonial i que se'ls havia emportats a casa. Ramon d'Abadal aconseguí del fill de Valls i Taberner el lliurament dels resguards i els presentà al banc.

Gràcies a l'ajut de mecenes exiliats, bàsicament Rafael Patxot i Francesc Cambó, i de l'Agrupació Cultural Minerva, creada per Fèlix Millet, que aixoplugà l'acadèmia en un local de la Gran Via, el balanç durant la represa –i atesa la duresa del context– és força positiu. Ho mostren les publicacions i l'activitat de les seccions. Curiosament, allò que els historiadors anomenen l'esllanguiment de la majoria

de les filials va arribar més tard, a la dècada dels seixanta, i és indicatiu de la pèrdua d'influència del IEC entre les noves promocions. Als quaranta i als cinquanta, les noves promocions universitàries havien vist en les societats filials l'únic cercle per a debatre i fer conèixer els seus treballs, un oasi enmig del desert imposat pel primer franquisme a la cultura catalana. Però als seixanta, malgrat la continuïtat dels rampells repressius, el context canviava i les oportunitats de comunicació i difusió eren superiors. En general, la recuperació de les societats filials amb gent nova i de manera estable no començà fins al nou marc general de 1977.

Lluís Bonada